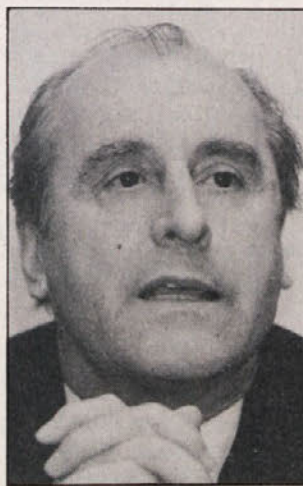


SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
SREDA
11. MAR.
1992
Letnik XLVI.
Štev. 10 (2645)
Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt
Poštni urad 9020
Celovec
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt
Cena: 8 šil.
30 tolarjev
P. b. b.

„Razširiti oddaje v slovenskem jeziku!“

Sosvet za slovensko narodnostno skupnost na Koroškem je na svoji seji v petek na Dunaju ponovno zahteval razširitev slovenskega radijskega in televizijskega sporeda. Člani tega organa so zveznega kanclerja zaprosili, naj intervenira pri ustreznih forumih ORF, saj prav zdaj teče razprava o novelaciji in prestrukturiranju zakona o avstrijskem radiu in televiziji. Sklep je bil soglasen. Kot smo že poročali, se je za razširitev oddaj v slovenskem jeziku zavzela tudi Delovna skupnost slovenskih socialdemokratov na Koroškem, zahtevo pa podpirajo tudi Zeleni.



Dr. Thomas Klestil

„Dokumenti KEVS Sloveniji omogočajo vlogo zaščitnice“

Dr. Thomas Klestil, kandidat ljudske stranke za avstrijske predsedniške volitve 26. aprila letos, je v pogovoru za naš list (preberite obširen intervju na 3. strani) potrdil avstrijsko uradno stališče, da Slovenija iz mednarodno-pravnih vzrokov ne more vstopiti v Avstrijsko državno pogodbo, saj njen 37. člen določa, da v pogodbo lahko

vstopi samo članica OZN, „ki je bila 8. maja 1945 v vojni z Nemčijo in ki je imela status Zduženih nacij“.

Generalni sekretar za zunanje zadeve v avstrijskem zunanjem ministrstvu pa je hkrati poudaril, da „dokumenti Konference o evropski varnosti in sodelovanju (KEVS) Sloveniji vsak čas omogočajo, da nasproti av-

strijski vladi nastopa kot zaščitnica slovenske narodnostne skupnosti v Avstriji.

O svojem odnosu do manjšin oz. sožitju med večino in manjšino je predsedniški kandidat ljudske stranke dejal, da bi se kot predsednik države prizadeval za boljše medsebojno razumevanje, saj je spoštovanje manjšinskih (Dalje na 2. strani)

Sosvet – zvišanje podpore koroškim Slovincem!

Pretekli petek je na Dunaju zasedal narodnostni sosvet za slovensko narodno skupnost na Koroškem. Na dnevnem redu je bil predlog za financiranje dejavnosti koroških Slovencev v letu 1992.

ZSO in NSKS sta preko svojih članov v sosvetu predložila usklajen predlog v višini 12 milijonov šilingov (glej stran 2), ki je bil v celoti sprejet. Le predstavnik ljudske stranke mag. Raimund Grilec se je pri postavki za Zvezo koroških partizanov vzdržal, predstavnik svobodnjakov Koschat pa se je izrekel proti podpori za ZKP.

Predstavnik Urada zveznega kanclerja, ministrialni svetnik dr. Heinz Tichy, je člane sosveta obvestil, da zvezna vlada namerava zvišati podporo za slovensko narodno skupnost v letu 1992 za 8 do 10 milijonov šilingov.

Predlog za razdelitev dodatne vsote bo sosvet izdelal na prihodnji seji konec meseca aprila, vsota pa bo namenjena izključno za projekte.

Do leta 2005 železniška tovorna proga skozi Rož?

Avstrijske zvezne železnice se niso odpovedale gradnji železniške tovarne proge skozi Rož! Kot je pretekli teden na tiskovni konferenci napovedal namestnik direktorja beljaške direkcije mag. Willibald Schicho, so načrti za gradnjo take proge povsem realistični, čeprav gre pri tem za dolgoročni cilj. Dolgoročno pa po besedah mag. Schicha pomeni približno 12 do 15 let, torej je z uresničitvijo tega velikega projekta, za katerega očitno ne obsta-

jajo le obširne študije, marveč že tudi konkretni načrti, računati okrog leta 2005!

Namestnik novega direktorja beljaške direkcije, ki je pristojna za vso Koroško, je nadalje poudaril, da bodo Avstrijske zvezne železnice prizadete občine oz. prebivalstvo pravočasno informirale, vsekakor pa bodo že zdaj skušale dobiti zagotovilo za progo skozi Rož, saj bi se lahko zgodilo, da to kasneje ne bi bilo več možno.

Kot smo v zvezi s tozadev-

nimi načrti Avstrijskih zveznih železnic že poročali, gredo prizadevanja državnega podjetja v to smer, da bi preko novih tovarnih prog ob Osojskem jezeru in skozi Rož razbremenile progo vzdolž Vrbskega jezera. Izsledki študij, ki so jih dale izdelati Avstrijske zvezne železnice, nakazujejo, da bi na proggi ob Vrbskem jezeru potekal le še potniški promet, proga skozi Rož pa bi bila najbolj primerna za tovarni.

Lansko leto, ko se je prvič

zvedelo za načrte Avstrijskih zveznih železnic, so se nekatere občine v Rožu ter skupine, ki se prizadevajo za zaščito okolja, odločno izrekle proti gradnji take tovarne proge, saj bi ta uničila nadaljnji dragocen del koroške narave.

Na tiskovni konferenci je novi direktor, Dunajčan ddr. Hans Lettner, predstavil perspektive potniškega in tovarnega prometa v evropskem prostoru.

Slovenija na GAST '92 najmočnejša tvoja država!

Slovenija je na 24. mednarodnem sejmu gostinstva in turizma GAST '92 od 14. do 18. marca v Celovcu najmočnejše zastopana tuja država med posrednimi in neposrednimi razstavljalci. Kot je bilo rečeno na tiskovni konferenci, bo na sejmu sodelovalo 21 držav, razstavna površina pa znaša 31.000 kvadratnih metrov. Sejem razstavljalcem omogoča promocije na različnih področjih, na specializiranih strokovnih prireditvah in seminarjih pa bodo razpravljali o najaktualnejših trendih v turizmu in gostinstvu. Sejem bo odprt od 9. do 18. ure, vstopnice pa stanejo med 60 (tujci) do 120 šilingov (strokovni obiskovalci).



Dan žena v Bilčovsu

Zveza slovenskih žena je ob letošnjem mednarodnem dnevu pripravila praznovanje v Bilčovsu. Vabilu se je odzvalo veliko število žensk iz celotnega dvojezičnega ozemlja ter tudi iz Slovenije. O pomenu praznika je spregovorila predsednica ZSŽ Milena Gröblacher, udeleženke pa sta s pesmimi pozdravila MePZ in MoPZ domačega slovenskega prosvetnega društva Bilka. Vzdušje na prireditvi je bilo sproščeno in veselo.

Slika: Franci Rulitz

Slovenija vztraja pri vlogi zaščitnice slovenske manjšine

Fischer in Jankowitsch v Ljubljani

Sodelovanje parlamentov Slovenije in Avstrije se je pretekli teden z obiskom predsednika avstrijskega parlamenta dr. Heinza Fischerja in državnega sekretarja za evropska integracijska vprašanja in razvojno politiko dr. Petra Jankowitscha v Ljubljani še okrepilo. Tema razgovorov pa je bila tudi želja Slovenije, da bi kot pravna naslednica ADP postala zaščitnica slovenske manjšine na Koroškem in Štajerskem.

S tem v zvezi je bilo s strani slovenskih sogovornikov, in sicer predsednika slovenske skupščine dr. Franceta Bučarja in predsednika vlade Lojzeta Peterleta, poudarjeno, da Slovenija vztraja pri svojem stališču. Peterle je celo poudaril, da tega vprašanja ne misli odlagati na daljši rok. Fischer in Jankowitsch

sta se pridružila mnenju kanclerja Vranizkega in zunanjega ministra Mocka, da vstop Slovenije v Avstrijsko državno pogodbo ni mogoč.

Dr. Bučar in drugi člani delegacije slovenskega parlamenta so se z avstrijskimi gosti pogovarjali o sodelovanju na področju gospodarstva.

(Dalje na 4. strani)

Klestil: „Dokumenti KEVS omogočajo...

(Nadaljevanje s 1. strani)

Pravic s strani večine bistveno merilo za moč demokracije. Zato je spoštovanje in pospeševanje pravic narodnostnih skupnosti tudi nepogrešljiv pogoj za miroljubno in združeno Evropo.

Njemu pa je tudi samoumevno, da se položaj slovenske manjšine nikakor ne bi smel poslabšati. Nasprotno, Avstrija bi morala z velikodušno narodnostno politiko postati zgled za ostalo Evropo, je dejal dr. Thomas Klestil in dodal, da so narodnostne skupnosti bistvena obogatitev za našo deželo ter da izpolnjujejo pomembno funkcijo mostu do sosedov.

Na vprašanje o njegovem splošnem stališču do Avstrijske državne pogodbe pa je izkušeni diplomat, ki je dolga leta zastopal interese Avstrije v najvažnejših mednarodnih organizacijah (OZN, OECD, itd.), odgovoril, da je velikega zgodovinskega pomena za ponovno vzpostavitev neodvisne in demokratične Avstrije. V zvezi z mednarodnim pravom pa je menil, da iz političnih pogodb avtomatično ne sledi pravno nasledstvo, kar pa ne pomeni razveljavljanja državne pogodbe.

V razgovoru za naš list je

dr. Klestil zavzel tudi stališče do vse bolj zaskrbljujočih neonacističnih pojavov v Avstriji. „Zame je zelo resen znak, če se v glavah predvsem mladih ljudi pojavi večno večrajšnja miselnost. V deželi, ki je toliko trpela zaradi medsebojnega sovraštva in politične agresije, ne sme biti prostora za kakršnokoli obliko ekstremizma in predvsem nacizma,“ je poudaril predsedniški kandidat ljudske stranke.

Dr. Thomas Klestil je odgovoril tudi na aktualna vprašanja v zvezi z razpadajočo Jugoslavijo ter izrazil upanje, da bo prihod modrih čelad na Hrvaško stabiliziral mir in preprečil nastanek novih kriznih žarišč.

O avstrijskih prizadevanjih za staroavstrijske oz. nemško govorečo prebivalstvo v Sloveniji pa je dr. Klestil menil, da iz dokumentov KEVS izvira tudi pravica, da Avstrija zastopa njihove interese nasproti Sloveniji, „če bi se v Sloveniji nemško govoreča manjšina, ki se čuti povezana z Avstrijo, konstituirala“. V takem primeru bi Avstrija od Slovenije pričakovala, da bi tej manjšini načelno nudila enake pravice kot vsem drugim v Sloveniji živečim narodnostnim skupnostim.



Dr. Jutta Bastl veleposlanica?

Dr. Jutta Bastl, ki je doslej opravljala funkcijo avstrijskega generalnega konzula v Ljubljani, bo kmalu postala veleposlanica. To se je izvedelo ob obisku avstrijske parlamentarne delegacije pretekli teden v Ljubljani. Informacija, ki izvira iz krogov blizu slovenskega predsedstva, pomeni, da bo Avstrija generalni konzulat povišala v avstrijsko veleposlaništvo.

Danes sestanek ZSO v Bilčovsu

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem sporoča, da je danes, dne 11. marca ob 19.30 uri informativni sestanek pri Miklavžu v Bilčovsu.

Na sporedu so vsa aktualna narodnopolitična vprašanja ter nov program ZSO. Vsi prisrčno vabljeni!

Razgorov Bavčar - Sturm

V vrsti predstavitev obiskov je imel predsednik ZSO dr. Marjan Sturm prejšnjo sredo razgovor s predsednikom Demokratske stranke Slovenije Igorjem Bavčarjem. Sturm ga je obvestil o aktualnih narodnopolitičnih vprašanjih slovenske narodne skupnosti na Koroškem, še posebej kar se tiče vprašanja koordinacijskega odbora in izhodiščnih tez za nov narodnostni program ZSO.

Predsednik Slovenske demokratske stranke je po-

udaril, da njegova stranka zagovarja enakopravne odnose med matico in manjšino, morebitne krivice iz preteklosti pa naj se ne popravljajo z novimi krivicami. Demokratska stranka bo to svoje stališče zagovarjala v slovenski skupščini.

Predsednik SDS in predsednik ZSO sta se dogovorila za vsebinsko sodelovanje pri razvijanju nove koncepcije sožitja na Koroškem in v prostoru Alpe-Jadran.

OZN in Evropska skupnost pospešeno o jugoslovanski krizi

Prebivalci Bosne in Hercegovine so se v zadnjih dneh vendar nekoliko oddahnili. Grozeče ravnotežje strahu se je spustilo na nekoliko nižjo stopnjo, odposlanec Združenih narodov Cyrus Vance pa je zagotovil, da bo poveljstvo mirovnih sil OZN kljub vsemu v Sarajevu. Poveljnik modrih čelad, indijski general Satiš Nambiar je s skupino oficirjev že prispel v Beograd in začel z intenzivnimi pripravami za prihod kontingenta OZN.

Tokrat je Cyrus Vance interveniral pravočasno. V Beograd je pripotoval prav v trenutku, ko so bosanski Srbi že postavljali barikade in cestne zapreke po širni Bosni, Hrvati v Hercegovini pa so pripravljali nasprotno akcijo. Položaj je bil že zunaj nadzorstva vlade BiH. S pogovori z Miloševićem, Tudjmanom in Izetbegovićem se je položaj toliko uredil, da vsaj notranjerepubliški promet poteka dokaj normalno. S tem so nastali tudi vsaj osnovni pogoji za nadaljevanje konfe-

rence o BiH v Bruslju.

Po ponedeljkovih razgovorih med vodstvi treh bosanskohercegovskih nacionalnih strank, muslimanske SDA, hrvaške HDZ in srbske SDS, se je zvedelo, da Hrvati in Muslimani sprejemajo predlog ES za regionalizacijo in kantonizacijo BiH, vodja Srbov Karadžić pa naj bi poprej povprašal svoj narod. Če ne več, v tem času v BiH vsaj orožje molči.

V ponedeljek pa se je v Bruslju nadaljevala tudi konferenca o Jugoslaviji, ki jo

vodi lord Carrington. Na seji predsednikov jugoslovanskih republik je manjkal samo Slobodan Milošević, ki se je v soboto v Beogradu v prometni nezgodi rahlo poškodoval. Nadomeščal ga je srbski zunanji minister Vladislav Jovanović. Slovenija na tej konferenci zahteva, da se začno razgovori o delitveni bilanci, ker da Jugoslavije ni več. Podpirata jo predvsem Hrvaška in Makedonija, nasprotujeta pa Srbija in Črna gora, ki po referendumu snujeta tretjo Jugoslavijo, ki naj bi bila pravna naslednica prejšnje. Slovenija tudi zavrača predlog ES, da bi na območju jugoslovanskega ozemlja ustanovili enotno carinsko unijo, sprejema pa status območja proste trgovine.

Jože Rovšek

Podpore Urada zveznega kanclerja za leto 1992

Predlog za podporo slovenskim kulturnim in političnim organizacijam na Koroškem za leto 1992, sprejet na seji narodnega sosveta dne 6. marca 1992.

Pri predlogu slovenskih organizacij in institucij na Koroškem, ki ga je sprejel narodnostni svet, opozarjamo, da se navedene vsote v končni fazi lahko za nekaj procentov zmanjšajo. Izplačilo podpore bo opravljeno v teku leta. Pogoj za izplačilo pa bo natančen obračun za leto 1991.

Sklep petkove seje na Dunaju pa zgovorno kaže, da tako narodnostni svet kot avstrijska vlada enakopravno podpirata obe osrednji organizaciji koroških Slovencev. Upati je, da bo avstrijski praksi sledila tudi slovenska vlada!

Narodni svet koroških Slovencev	1.500.000,--
Zveza slovenskih organizacij	1.500.000,--
Krščanska kulturna zveza	1.500.000,--
Slovenska prosvetna zveza	1.500.000,--
Glasbena šola	700.000,--
Politična akademija	100.000,--
Slovensko šolsko društvo	500.000,--
Inštitut za proučevanje prostora Alpe-Jadran	
- knjižni projekti	200.000,--
Slovenski znanstveni inštitut	100.000,--
Strokovno združenje pedagoških delavcev	50.000,--
Podpore športni dejavnosti	
ŠD Zahomc, ŠK Dob, Planinsko društvo	
Celovec in SAK (vsak po 25.000,--)	100.000,--
ABCČ - Društvo staršev	
dvojezične šole	30.000,--
Zveza slovenskih izseljencev	150.000,--
Klub slovenskih študentov	
in študentk Dunaj	50.000,--
KIS	50.000,--
Zveza koroških partizanov	40.000,--
Klub slovenskih študentov	
in študentk Gradec	20.000,--
Združenje staršev Mohorjeve	
Mohorjeva - domovi	500.000,--
Tinje - izobraževalni dom	300.000,--
Mohorjeva založba	100.000,--
Mladinski center Rebrca	100.000,--
Šolske sestre Šentrupert	100.000,--
Katoliška prosveta	30.000,--
Katoliška mladina	30.000,--
Skavti	10.000,--
SPD Borovlje	200.000,--
Zvon	100.000,--
Mladje	100.000,--
Mladi rod	100.000,--
Kulturno društvo Šmihel	100.000,--
Gledališče ob Dravi	30.000,--
Slovenska študijska knjižnica	300.000,--
KUMST	50.000,--
Slovensko prosvetno društvo „Rož“	30.000,--
Slov. kult. društvo Globasnica	50.000,--
Ikarus	40.000,--
Pevsko društvo Sele	30.000,--
Kulturno društvo „Planina“ Sele	50.000,--
KUKO	50.000,--
Gallus	40.000,--
SPD „Bilka“ Bilčovs	30.000,--
Kulturno društvo „Drava“ Žvabek	40.000,--
SPD Gorjanci Kotmara vas	40.000,--
SPD „Edinost“ Škofiče	40.000,--
SPD „Šentjanž“	40.000,--
SPD „Kočna“	30.000,--
SPD „Valentin Polanšek“	30.000,--
SPD „Danica“	40.000,--
Godba na pihala Šmihel	20.000,--
SPD „Zarja“ Železna Kapla	30.000,--
MePZ Podjuna	20.000,--
SPD „Radiše“	80.000,--
Mohorjeva - Korotan	500.000,--
Šolske sestre Šentpeter	500.000,--
Skupno	12.000.000,--

1) V letu 1991 naj bi po sklepu sosveta Slovensko šolsko društvo prejelo 300.000 ATS (tristo tisoč šilingov) podpore. Iz še nepojasnjenih vzrokov se to ni zgodilo. Zaradi tega naj Slovensko šolsko društvo ta znesek prejme dodatno v letu 1992.

2) Vzgojiteljice v dvojezičnih vrtcih (Celovec, Šentprijmož, Škofiče, Šentpeter) oziroma v obeh dvojezičnih jaslih (Celovec) naj bi bile plačane iz tozadavnega proračuna Urada zveznega kanclerja (7 x 300.000,-- = 2.100.000,--)

DAS AKTUELLE INTERVIEW

mit Dr. Thomas Klestil

„Kein friedliches Europa ohne Achtung der Rechte von Volksgruppen!“

Herr Dr. Klestil, Kärnten ist ein Land, in dem zwei Volksgruppen leben. Wie stehen Sie zu Minderheiten, wie stellen Sie sich das Zusammenleben von Mehrheit und Minderheit vor und würden Sie als Bundespräsident besondere Akzente für einen verstärkten Minderheitenschutz und ein besseres Verständnis der Mehrheit für Minderheiten – nicht nur für ethnische – setzen?

Als Bundespräsident würde ich mich selbstverständlich darum bemühen, daß das Verständnis zwischen Mehrheit und Minderheit noch weiter verbessert wird. Die Achtung der Rechte der Minderheiten seitens der Mehrheit ist ein wesentliches Kennzeichen der Stärke einer Demokratie. Das gilt nicht nur für ethnische Minderheiten.

Durch die enormen Umwälzungen in Europa und das Abhandeln eines Staatspartners ist es zur Diskussion über eine eventuelle Obsoleterklärung des Staatsvertrages gekommen. Sie haben sich in dieser Frage relativ weit vorgewagt; – sehen Sie den Vertrag tatsächlich für veraltet oder überholt an?

Dem Staatsvertrag kommt eine große historische Bedeutung für die Wiederherstellung des unabhängigen und demokratischen Österreichs zu. Meine Äußerungen zum Staatsvertrag bezogen sich darauf, daß das Völkerrecht bei politischen Verträgen keine automatische Rechtsnachfolge kennt. Die Gültigkeit des Staatsvertrages bleibt davon unberührt.

Der Artikel 7 des Staatsvertrages ist die magna charta der Slowenen und Kroaten in Österreich. Slowenien hat ein starkes Interesse, in den Staatsvertrag einzutreten bzw. sollte dies nicht möglich sein, in einer anderen Form eine Art Schutzfunktion für die slowenische Volksgruppe in Kärnten und in der Steiermark auszuüben. Kann Österreich dem neuen Staat hier entgegenkommen?

Slowenien kann aus völkerrechtlichen Gründen nicht dem Staatsvertrag beitreten, da ein Beitritt gemäß Art. 37 des Staatsvertrages nur für ein Mitglied der Vereinten Nationen vorgesehen ist, „das am 8. Mai 1945 sich mit Deutschland im Kriegszustand befunden und den Status einer Vereinten Nation besessen hat.“

Von dieser formellen Seite möchte ich jedoch die inhaltliche Seite sehr deutlich trennen. Für mich ist es selbstverständlich, daß sich die Stel-

Mit Dr. Thomas Klestil sprach Ivan P. Lukan

lung der slowenischen Volksgruppe in Österreich in keiner Weise verschlechtern darf. Im Gegenteil, Österreich sollte durch eine großzügige Volksgruppenpolitik eine Beispielfunktion in Europa erfüllen.

Aufgrund der einschlägigen KSZE-Dokumente hat im übrigen Slowenien jederzeit die Möglichkeit, Anliegen der slowenischen Volksgruppe in Österreich gegenüber der österreichischen Regierung zu vertreten.

Auch 1918 wurde das Problem der Nachfolgestaaten der Monarchie und damit verbunden die Übergehen von Rechten gelöst. Warum sollte dies bei Slowenien nicht möglich sein?

Hierzu möchte ich lediglich daran erinnern, daß es die neuerstandene Republik Österreich ausdrücklich abgelehnt hat, Rechtsnachfolger der österreichischen Reichshälfte der Österreichisch-Ungarischen Monarchie zu sein.

Seitens Österreichs gibt es doch recht vehement vorgebrachte Anliegen gegenüber Slowenien bezüglich Altösterreichern und deutschsprachigen Bürgern. Was konkret erwartet sich Österreich in dieser Frage von Slowenien?

In dem Maße, in dem sich eine deutschsprachige, mit Österreich verbunden führende Minderheit in Slowe-

nien konstruiert, hat Österreich in Hinblick auf die bereits erwähnten KSZE-Bestimmungen jegliches Recht, deren Anliegen gegenüber Slowenien zu vertreten. Wir würden uns von Slowenien erwarten, daß dieser Minderheit grundsätzlich die gleichen Rechte wie den anderen, auf slowenischem Territorium lebenden Volksgruppen eingeräumt wird.

Österreich hat Slowenien und Kroatien als souveräne Staaten anerkannt. Wie geht es mit dem Rest-Jugoslawien, bzw. mit den anderen Teilrepubliken weiter?

Wie es mit den anderen Teilrepubliken weitergehen wird, kann derzeit niemand mit Sicherheit sagen. Österreich ist jedenfalls an einer friedlichen Lösung der jugoslawischen Krise besonders interessiert und hofft, daß im Rahmen der der Friedenskonferenz für Jugoslawien einvernehmliche, von allen jugoslawischen Republiken akzeptierte Lösungen gefunden werden.

Makedonien hofft auf eine baldige Anerkennung. Ist dies realistisch?

Mazedonien wurde bereits von Bulgarien und der Türkei als souveräner, unabhängiger Staat anerkannt. Ich gehe davon aus, daß in nicht allzuferner Zukunft auch andere Staaten folgen werden.

Die Uno-Blauhelme sind sozusagen auf dem Sprung nach Kroatien. Wird Österreich hier aktive Hilfestellung, ich denke hier etwa an Graz als eine Art Brückentopf, leisten?

Österreich wird selbstverständlich im Rahmen seiner Möglichkeiten alles tun, um den Einsatz der UN-Friedenstruppen in Kroatien und Bosnien-Herzegowina zu erleichtern. Es ist dies ein wichtiger Beitrag unseres Landes zur Wiederherstellung des Friedens und der internationalen Sicherheit in dieser Region. Ganz abgesehen davon fordert die jüngste Resolution des UN-Sicherheitsrates,

mit der die UN-Friedenstruppe entsandt wird, alle Staaten auf, eine derartige Hilfestellung zu leisten, insbesondere hinsichtlich des Transit von Truppen und Material.

Graz wird in diesem Zusammenhang, allein durch seine geographische Lage und durch seinen Flughafen, eine wichtige Rolle spielen.

Zum Thema Österreich und die EG. Sind Sie ein Verfechter eines frühestmöglichen Beitritts, obwohl die Zahl der Beitrittsgegner fast von Tag zu Tag wächst?

Ich trete für eine EG-Mitgliedschaft Österreich ein, da ich der Meinung bin, daß für unser Land hiezu keine realistische Alternative besteht. Auch die übrigen europäischen Neutralen sind mittlerweile zu einer ähnlichen Beurteilung gelangt. Den Beitrittsgegnern wird man die großen Vorteile einer österreichischen EG-Mitgliedschaft deutlicher vor Augen führen müssen. Diese Nachteile, die es sicherlich auch gibt, unverhältnismäßig viel Raum in der öffentlichen Diskussion einnehmen.

Zu Ihren Vorstellungen zum Amt des Bundespräsidenten. Wollen Sie an Kirchschläger anschließen, haben Sie andere Vorbilder, oder wollen Sie dem Bundespräsidenten ein vollkommen neues Image geben?

Die Vorstellung über das Amt des Bundespräsidenten hängen natürlich von der jeweiligen Persönlichkeit, aber auch von der jeweiligen Epoche und ihren spezifischen Problemen ab. Natürlich würde ich mich als Bundespräsident auch an der Praxis meiner Vorgänger orientieren. Die Herausforderungen des neuen Europa werden meiner Ansicht nach vor allem einer stärkere Präsenz des Bundespräsidenten im außerpolitischen Fragen und in Bezug auf die Vertretung der Republik nach außen verlangen. Ich glaube, daß mir meiner jahrzehntelange Auslandserfahrung dabei sehr von Nutzen sein würde. Nach Innen würde ich mich um

Dr. Thomas Klestil

wurde von der ÖVP als Kandidat für das Amt des Bundespräsidenten nominiert. Er wurde am 4. November 1932 in Wien geboren, ist verheiratet und Vater von drei Kindern. Dr. Klestil schloß sein Studium an der Wirtschaftsuniversität Wien mit der Promotion ab, sein beruflicher Werdegang begann 1957 im Büro für Wirtschaftskoordination beim Bundeskanzleramt, in den folgenden Jahren war er Vertreter Österreichs in verschiedenen wichtigen Funktionen und internationalen Organisationen (OECD, UNO usw.) tätig. Seit 1987 ist Dr. Klestil Generalsekretär für Auswärtige Angelegenheiten.

noch größere Bürgernähe bemühen und auch in den Bundesländern regelmäßige Sprechtage abhalten. Ohne Zwischenrufer in der Tagespolitik zu sein, würde ich mich immer dann zu Wort melden, wenn es um Grundsatzfragen des Landes geht.

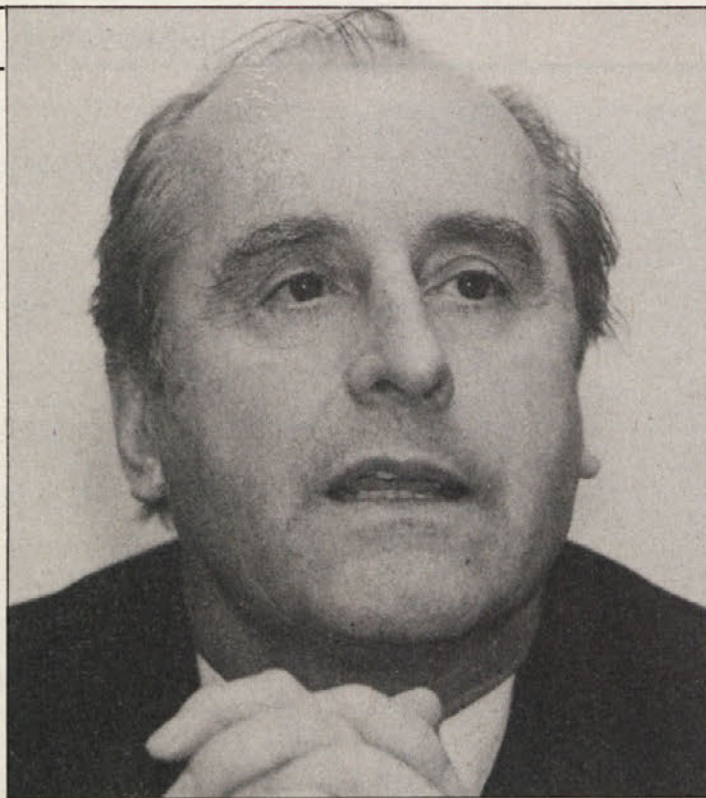
Noch ein Wort aus Ihrem Munde zum aktuellen Thema Neonazismus in Österreich und Westeuropa. Handelt es sich hier wirklich nur um verschwindend kleine Gruppen, wie dies von einigen immer wieder behauptet wird, oder sind dies doch ernstzunehmende Entwicklungen, denen entschieden entgegengetreten werden muß?

Es ist für mich ein sehr ernstes Zeichen, wenn heute in den Köpfen mancher unserer jungen Menschen Ideen herumgeistern, die mehr als ewig gestrig sind. In einem Land, das soviel unter gegenseitigem Haß und politischer Aggression gelitten hat, darf es nie wieder Platz für irgendwelche Formen des Extremismus und vor allem des Nazismus geben. Wir müssen alles tun, um besonders unsere Jugend vor diesem Ungeist zu schützen.

Die Abschlußfrage: Was würden Sie einem Kärntner Slowenen oder einem Angehörigen einer in Österreich lebenden Minderheit sagen, warum er am 26. April und wahrscheinlich in darauffolgenden zweiten Wahlgang gerade Sie wählen sollte.

Ich würde dem Kärntner Slowenen sagen, daß ich mich mit Nachdruck für die Belange der slowenischen Volksgruppe in Österreich sowie auch der anderen in Österreich lebenden Volksgruppen einsetzen würde. Die Volksgruppen bilden eine wesentliche Bereicherung der Kultur unseres Landes und sie haben auch eine wichtige Brückenfunktion zu unseren Nachbarn. Die Achtung und Förderung der Rechte der Volksgruppen erscheint mir ferner unerlässlich für ein friedliches und geeintes Europa.

Danke für das Gespräch!





Razdejana cerkev v Vinkovcih.

Slika: L. Ojstršek

Vojna na Hrvaškem zahtevala 49 žrtev tudi med otroki

ZAGREB (STA). – V vojni na Hrvaškem je po najnovejših neuradnih podatkih umrlo 49 otrok, ranjenih pa jih je bilo 319.

Za hrvaške otroke pa to niso edine posledice vojne. Samo razseljenih in begunskih otrok je kar 181.743, od tega jih je, po še nepopolnih podatkih, brez obeh staršev ostalo okoli 2000.

V vojni na Hrvaškem so

bile kršene vse pravice otrok po konvenciji Združenih narodov (ZN): pravica do življenja, zdravja, ohranitve identitete (problem otrok v mešanih zakonih), družinskega doma, pravica do igre...

Konvencijo ZN o pravicah otrok je novembra 1989. leta podpisala in ratificirala več kot polovica držav članic ZN, med njimi tudi Jugoslavija.

Slovenija vztraja...

(Nadaljevanje s 1. strani)

stva, trgovinske menjave, energetike, izobraževanja, meduniverzitetnih povezav ter vprašanj, ki se tičejo železnice, cest ter pristanišča Koper.

Dr. Fischer je na začetku pogovorov z dr. Bučarjem citiral Bertolda Brechta: „Težave gora so za nami, sedaj pred nami ležijo težave ravnin.“ Težave, s katerimi se že in se bo še Slovenija srečevala po mednarodnem priznanju, so težave gospodarskega in diplomatskega vsakdana, je v nadaljevanju poudaril dr. Fischer. Dr. Peter Jankowitsch je predsedniku slovenskega parlamenta svetoval, naj se slovenska politika na začetku integriranja v evropske procese usmerja predvsem v Heksagonalno oziroma v Srednjeevropsko pobudo, kar bi lahko pomenilo dobro osnovo za vsa ostala povezovanja. „Za integracijo v zahodnoevropske povezovalne procese obstaja tako imenovana predhodnica OECD, ki je ustanovila program Partners in Transition.

Dr. Fischer je še poudaril, da bo Avstrija podprla spremembo Slovenije v mednarodne organizacije, kar naj bi bila osnova za povezovanje Slovenije v mnogostranske diplomatske odnose.

Predsednik predsedstva Slovenije Milan Kučan pa je v razgovoru z avstrijsko delegacijo menil, da samo spoštovanje načel sklepnih listin KVSE iz Helsinkov in Pariza ter nesprenmenljivost meja Bosne in Hercegovine in Makedonije lahko učinkovito rešijo krizo na ozemlju nekdanje Jugoslavije. Temu je še dodal, da je Jugoslavija razpadla izključno zaradi notranjih vzrokov. „Avstrija ni prispevala k njenemu razpadu. Kot naša najbližja sosedja je le boljše razumela nujnost drugačne politične ureditve na jugoslovanskem prostoru.“

Dr. Heinz Fischer pa je izjavil, da avstrijska politika ni bila usmerjena proti komurkoli. „Nimamo pravice do vmešavanja v notranje zadeve drugih držav. Zavzemamo se za politiko nenasilja in sodelovanja po evropskih načelih.“



NOVICE IZ

SLOVENIJE

Mrzlično iskanje novega predsednika slovenske vlade

Med notranjepolitičnimi vprašanji v Sloveniji so bila minuli teden še vedno v ospredju dogajanja okoli vlade. Peterle si je, v skladu z dogovorom med voditelji strank, ki so še podpirali vlado, v začetku tedna prizadeval pridobiti podporo Liberalno demokratske in Socialistične stranke, vendar pri tem ni bil uspešen. Po sestanku predsednika Liberalno demokratske stranke Jožefa Školjca s Peterletom, je omenjena stranka izdala sporočilo, v katerem je ocenila, da gre za spor med vladnimi strankami, ki ga LDS ne more razrešiti. V pričakovanju, da bodo volitve junija letos, so predstavniki LDS odklonili sodelovanje v obstoječi vladi, je še rečeno v sporočilu.

Ker si za nove povezave sredinskih parlamentarnih strank poslej prizadeva tudi Socialdemokratska stranka, to pomeni, da Peterle dejansko nima več podpore. Praktično so mu jo odrekli tudi Zeleni, ki se omenjenih pogovorov več ne udeležujejo. Na izgubo podpore pa kaže tudi ponudba krščanskih demokratov, ki so ocenili, da bi bilo najbolje, če bi mandatstvo za sestavo nove vlade prevzel Jože Pučnik. Le-ta je napovedal, da se bodo sredinske stranke o novi povezavi najbrž dogovorile že ta teden. V igri pa sta še vedno tudi dr. Janez Drnovšek in minister za znanost dr. Tancig. Slednjega forsirajo povsem Zeleni.

Hrupno v skupščini

Omenjene razmere v političnem prostoru so se seveda spet odrazile na zasedanju skupščine. Le-ta je končno sprejela pokojninski zakon, vladajoča koalicija je njegov sprejem več mesecev pogojevala s sprejemom zakona o zadrukah, vendar pa slednjega poslanci niso sprejeli, kljub kompromisnemu predlogu, ki je določal, da bi zadružniki lahko lastnili 45 odstotkov družbenega premoženja v zadrukah.

V razpravi o pokojninskem zakonu je spet prišlo do povišanja temperature, saj je poslanec krščanskih demokratov Schwarzbartl v zvezi s predlo-

gom za povečanje pokojnin materam izjavil, da vse ženske niso enakovredne, nakar ga je opozicijski poslanec Jaša Zlobec ozmerjal s fašistom, poslanke pa so zapustile dvorano.

Prav tako skupščina še ni sprejela predloga, da bi odpravila zakon o plačah, kar je eden od pogojev, ki so ga za nadaljevanje pogovorov o socialnem paktu postavili sindikati.

Gospodarske razmere slabše od pričakovanih

V začetku marca pa so se sešli tudi predstavniki vlade in Gospodarske zbornice Slovenije. Slednji so vlado opozorili, da so gospodarska gibanja zelo neugodna in v celoti precej slabša kot jih je načrtovala vlada. Zbornica ugotavlja, da tečajna in izvozna politika nista ustrezni, še posebej zaradi izgube vzhodnih trgov. Celotni dolgovi, skupaj z bančnimi izgubami in denacionalizacijskimi stroški, znašajo več kot 10 milijard dolarjev.

Vlada je priznala, da se res sooča z večjimi težavami kot je pričakovala, saj so na primer kljub razčiščevanju še vedno velike težave v sodelovanju s Hrvaško, Bosno in Hercegovino, posebej pa Srbijo. Tudi z Evropsko skupnostjo, v prihodnjih dneh naj bi njena delegacija obiskala Slovenijo, na primer



Dr. Jože Pučnik, predsednik socialdemokratske stranke Slovenije.

še ni rešen problem posebnih uvoznih dajatev.

Vse težje razmere pa neposredno občutijo tudi prebivalci Slovenije. Minuli teden so se podražili naftni derivati, v kratkem pa se bodo tudi plin, elektrika in prevozi, kar bo seveda spet verizno vplivalo na rast cen. Tudi napovedi stavk kažejo na vse težje življenjske razmere.

Med pomembnimi dogodki minulega tedna naj omenimo tudi obisk slovenskega zunanjega ministra Dimitrija Rupla v Vatikanu. V pogovoru z državnim tajnikom kardinalom Sodanom je Rupel glede ureditve diplomatskih odnosov predlagal vzpostavitev apostolske nunciature z nuncijem, ki bi stalno živel v Ljubljani. V zvezi z vprašanjem papeževskega obiska v Sloveniji, pa je kardinal Sodano izjavil, da bodo poskušali najti termin za krajši obisk.

Panevropsko gibanje

Medtem se slovenski politični prostor še naprej dokaj dinamično spreminja. Minuli teden je nastala nova organizacija Slovensko panevropsko gibanje. Na ustanovnem sestanku 27. februarja na Bledu, ki se ga je udeležil tudi Otto Habsburški, so za predsednika izvolili Franceta Bučarja. Ta je med drugim dejal, da je dosedanja narodnoobrambna politika Slovenije povzročila zapiranje vase, zdaj pa se je potrebno odpirati v svet in pri tem ohranjati svojo identiteto.

Do sprememb pa je prišlo tudi v Stranki za enakopravnost občanov, ki je pod vodstvom dosedanjega predsednika Dragiše Marojeviča delovala predvsem kot izpostava srbske politike. Novi predsednik je Vejsil Horzović.

Kučan še naprej vodi

Naj omenimo še rezultate slovenskega političnega barometra, ki ga izvaja agencija Stik. V vrhu, kjer se izmenjujejo Kučan in Drnovšek, ni opaznejših sprememb. Marca torej na lestvici popularnosti vodi Kučan, sledi mu Drnovšek, za njima pa so do desetega mesta: Jelko Kacin, Dimitrij Rupel, Janez Janša, Igor Bavčar, Ciril Zlobec, Dušan Plut, Jožef Školjč in France Bučar.

PUČNIKOVANJE



Karikatura: Franco Juri

Madžari v Vojvodini upajo na Haaško konvencijo!

Število pripadnikov madžarske manjšine v Srbiji, predvsem v Vojvodini, stalno upada. Leta 1953 jih je bilo še nad 500.000, po zadnjem popisu leta 1991 pa le še 342.000. Vzroki za dramatično upadanje številčne moči madžarske manjšine so mnogovrstni, predvsem nasilna asimilacija, nizka nataliteta ter množično odseljevanje. Demokratična skupnost Madžarov v Vojvodini je zato na tiskovni konferenci na Dunaju pozvala mednarodno javnost, naj pomaga ohraniti madžarski živelj v Vojvodini in v drugih delih Srbije, kot najbolj primeren zaščitni instrument pa je imenovala Haaško konvencijo.



Ungarische Bauern auf der Fahrt in die Stadt.

Minderheiten in Serbien: Ungarn setzen auf Haager Konvention

Laut offizieller Statistik sind 3 Prozent der Bevölkerung Serbiens Ungarn, in der Region Vojvodina macht ihr Anteil 17 Prozent aus. Die Ungarn sind in der Vojvodina zahlenmäßig die größte ethnische Minderheit und fürchten – wie auch kleinere Minderheiten in diesem Gebiet – um ihren Fortbestand. Volkszählungsergebnisse untermauern diese Befürchtungen: von über 500.000 Ungarn im Jahre 1953 ist die Zahl auf 342.000 im Jahre 1991 (vor dem Bürgerkrieg) gesunken. Die Gründe sind vielfältig: die größtenteils gewaltsame Assimilierung eine sehr niedere Geburtenrate, Mischehen und eine starke Auswanderungstendenz.

Von Gerhard Maurer

Die jüngsten Entwicklungen im ehemaligen Jugoslawien haben die Situation für die Ungarn drastisch verschärft. Im Presseclub Concordia in Wien traten daher Vertreter der ungarischen Minderheit, unterstützt vom Zentralverband ungarischer Vereine in Österreich, vor die internationale Öffentlichkeit, um auf ihre problematische Situation aufmerksam zu machen. Den Hauptvorwurf richten sie an die serbische Regierung: die Politik der letzten Jahre ziele darauf ab, ethnischen Minderheiten ihre Existenz zu nehmen.

Einerseits haben die in der Verfassung gewährleisteten Minderheitenrechte eher theoretischen Charakter, andererseits gibt es eine antidemokratische Entwicklung in Richtung einer Machtkonzentration der Serben. Die Ausbildung der Jugendlichen in ihrer Muttersprache ist zusehends gefährdet, Universitätsausbildung in ungarisch ist kaum vorhanden, was zu einer Abwanderung der jungen Intellektuellen nach Ungarn führte, viele kehren nach ihrem Studium nicht mehr in ihre Heimat zurück.

Diskriminierung orten die Ungarn aber auch in der Armee. Aus ihren Reihen werden anteilmäßig wesentlich mehr Männer zum Kriegsdienst eingezogen, die Verluste an der Front sind hoch. Diejenigen, die sich dem Einberufungsbefehl widerset-

zen, haben mit sofortiger Wirkung ihre Arbeit verloren. Letzten Angaben zufolge haben etwa 25.000 Ungarn aus Angst vor dem Krieg bereits das Land verlassen. Jetzt wird befürchtet, daß ein Teil der in Kroatien obdachlos gewordenen Serben in ihren Häusern angesiedelt werden.

Die Vojvodina schien lange Zeit als ein Beispiel friedlicher Koexistenz von Volksgruppen im ehemaligen Jugoslawien. Aber einmal mehr dürfte sich die These bestätigen, daß die Nationalitätenprobleme ihren Ursprung in der Zeit nach dem ersten bzw. zweiten Weltkrieg haben. Tito war es zwar gelungen, Konflikte zu verhindern, alte Ängste und Vorurteile bleiben aber bestehen. Die Politik des Milošević nach dem Motto „Ein Staat für alle Serben“ findet einen großen Nährboden, ethnische Minderheiten wiederum reagieren darauf mit verstärktem Nationalismus. Erschreckend ist auch die Tatsache, daß junge Menschen, die nicht die prägenden Erfahrungen ihrer Eltern in und nach den beiden Weltkriegen gemacht haben, offen für nationalistische Propaganda sind. Einzelne Versuche, auf pädagogischer Ebene entgegenzusteuern, blieben erfolglos.

1990 wurde die demokratische Gemeinschaft der Ungarn in der Vojvodina gegründet, die auf die Unterstützung von ca. 80 Prozent der dort lebenden Ungarn zurückgreifen kann. Im derzeitigen

250 Mitglieder umfassenden serbischen Parlament ist sie mit acht Abgeordneten vertreten. Ihrer Ansicht nach ist die Haager Konvention durchaus geeignet, mit der Anerkennung und dem Schutz der kollektiven Minderheitenrechte die Basis für die Lösung der Minderheitenfrage in Europa zu schaffen. Die VDMK sieht in der Konvention eine Grundlage für das Zustandekommen der von ihr initiierten Minderheiten-Selbstverwaltung nach dem Personalitätsprinzip. Gefordert sind allgemeine politische und kollektive Freiheitsrechte, wie beispielsweise das Recht auf eine, dem Anteil der Volksgruppe entsprechende Zusammensetzung der Verwaltungsorgane.

Außerdem sollte auch die Möglichkeit bestehen, daß in Fragen des muttersprachlichen Unterrichts, der Bildung und Information eine eigene Körperschaft entstünde, die von den Staatsbürgern der ungarischen Nationalität im Wege des demokratischen Mehrparteiensystems selbst gewählt würde.

Die Vertreter der ungarischen Volksgruppe richten im Rahmen der Pressekonferenz in Wien einen Hilferuf an die internationale Öffentlichkeit, ohne deren Unterstützung sie keine Aussicht auf eine zufriedenstellende Lösung ihrer Probleme sehen. Nicht Grenzen und nationalstaatliche Konzepte können Probleme in gemischtethnischen Regionen lösen, sondern das Zusammenleben auf Basis der vollen Gleichberechtigung und der gegenseitigen Respektierung. Die Ungarn in der Vojvodina betonen dabei, daß sie sich nicht vom serbischen Volk bedroht fühlen, sondern von der nationalistischen Politik der serbischen Regierung.

HEUTE IM SLOVENSKI VESTNIK

Die Seite für unsere deutschsprachigen Leser/innen

Das Bundeskanzleramt erhöhte Volkgruppenförderung für 1992!

Das Bundeskanzleramt hat die Förderungsmittel für die slowenischen Volksgruppe in Kärnten für das Jahr 1992 um zehn Millionen Schilling erhöht. Dies wurde im Rahmen der letzten Sitzung des Volksgruppenbeirates in Wien bekanntgegeben. Die zusätzlichen Förderungen sind projektgebunden.

Ein Teil der gestellten Förderungsansuchen wurde im

Rahmen der Sitzung bereits behandelt und genehmigt, die nunmehr zusätzlich zur Verfügung stehende Förderungssumme wird in einer weiteren Sitzung des Beirates behandelt.

Der Beirat urgierte im Rahmen dieser Sitzung erneut die Ausweitung des slow. Rundfunk- und Fernsehprogrammes.

ÖBB: Rosental-Trasse für den Güterverkehr um das Jahr 2005

Die Österreichischen Bundesbahnen haben das Projekt eines (Aus)Baues der Rosentaltrasse für den Güterverkehr auf der Schiene nicht ad acta gelegt! Wie Mag. Willibald Schicho, Bundesbahndirektor Stellvertreter der BB-Direktion Villach in einer Pressekonferenz mitteilte, handle es sich hier um ein langfristiges Projekt, welches in 12 bis 15 Jahren zur Realisierung anstehen werde.

sicherung anstehen werde.

Die Bundesbahnen würden jedenfalls versuchen, die Trasse in der nächsten Zeit zu sichern und werden diesbezügliche Gespräche mit den betroffenen Gemeinden führen und die Bevölkerung über ihre Pläne informieren. Das geplante Splitting des Güterverkehrs soll den Wörther See-Raum entlasten.

Gedenkfeier zum 50. Jahrestag der Aussiedlung der Slowenen

Der Verband ausgesiedelter Slowenen/Zveza slovenskih izseljencev veranstaltet am Sonntag, dem 12. April

im Konzerthaus in Klagenfurt/Celovec eine Gedenkfeier zum 50. Jahrestag der gewaltsamen Aussiedlung von fast 200 slowenischen Familien durch das Nazi-Regime. Zwei Tage später, am 14. April 1992, findet in der Pfarrkirche Maria Elend/Podgorje ein Gedenkgottesdienst für die verstorbenen Ausgesiedelten statt.

Anton Nagele gestorben

Im 82. Lebensjahr ist in St. Jakob im Rosental/Sentjakob v Rožu der Komponist, Musikpädagoge und Organist Anton Nagele gestorben. Nagele war an mehreren Schulen in Klagenfurt/Celovec, in Spittal und in Tanzenberg/Plešivec als Lehrer tätig. Er wurde vergangenen Sonntag auf dem Ortsfriedhof von St. Jakob/Sentjakob von einer großen Trauergemeinde zur letzten Ruhestätte geleitet.

Die gewaltsame Aussiedlung von fast 1000 Kärntner Slowenen – vom Kleinkind bis zum Greis – fand am 14. und 15. April 1942 statt und war von den Nazis als Anfang einer großen Umsiedlungsaktion geplant, die alle Slowenen in Kärnten erfassen und „das Land deutsch machen sollte“.

Gedenkstätte Auschwitz-Birkenau

Vom 11. bis 17. April 1992 wird von der Gesellschaft für politische Aufklärung wieder eine Studienfahrt zur Gedenkstätte Auschwitz-Birkenau durchgeführt werden.

Damit wird – zum nunmehr 9. Mal – einer Gruppe von etwa 50 InteressentenInnen die Möglichkeit der intensiven Auseinandersetzungen mit einem der einschneidendsten Kapitel unserer jüngsten Vergangenheit ermöglicht.

Wie auch in früheren Jahren, besteht dieses Angebot bewußt für Personen unterschiedlichen Alters, verschiedener Religionszugehörigkeit, unterschiedlicher politischer Einstellung und mit verschiedenen sozialen Hintergründen. Durch diese Zusammenstellung wird ein sehr konkretes Thema von unter-

schiedlichen Ausgangspositionen her behandelt, wird auch die Kommunikation über dieses Thema zwischen Personen möglich, die ansonsten nur wenige gemeinsame Berührungspunkte haben.

Ziel der Fahrten ist einerseits die Auseinandersetzung mit Auschwitz, damit mit den Verbrechen des NS-Regimes, andererseits natürlich die Herstellung von Bezügen zur Gegenwart, zu Fragen der Diskriminierung, des Antisemitismus oder der Ausländerfeindlichkeit heute.

Weitere Informationen und Anmeldungen bei: Reinhold Gärtner, Gesellschaft für politische Aufklärung, Innrain 52, 6020 Innsbruck, Tel. 0512/507-3099, FAX 0512/507-3081.

Koroška – kultura kot veliko bogastvo

Tako nekako bi lahko označili februarско dogajanje v Slovenj Gradcu, prežeto s kulturnimi prireditvami, ki se kar vrstijo – kot predpusni plesi na avstrijskem Koroškem. Seveda primerjava ni ustrezna, toda zares sem se pred kratkim, ko sem tam videl toliko plakatnih vabil (nekaj jih je bilo tudi v slovenščini) spraševal, kako da so v Sloveniji predpusni plesi samo v predpusnem tednu in konec. Morda pa zato, ker Slovenija februar namenja počastitvam svojega pesnika Franceta Prešerna, tega čudežnega pojava tistih desetletij prve polovice prejšnjega stoletja?

Prešernov pomen je že dolgo globoko v naši slovenski zavesti, in ne le v naši, tudi še koga drugega, recimo Petra Handkeja, ki potem kje v slovenski knjigarni vidi samo še Prešerna, ker bi brez njega zares lahko naletel komaj še na kake ostanke slovenske folklorne.

Slovenj Gradec, za katerega je Prežihov Voranc zapisal, da je prelep kraj, občudoval pa ga je tudi Franc K. Meško, že vrsto let poskrbi za značilen kulturni utrip širšega pomena. Nedvomno je v tem mestu nekaj svojskega, kar kulturo prevzema, obnavlja in ustvarja. To še posebej potrjujejo že kar rodovi tukajšnjih likovnih umetnikov.

Skoraj nemogoče bi bilo pri tem naštetih vse ustanove, skupine in posameznike, dejstvo pa je, da poleg vseh teh z razstavnimi prostori in lastnimi prireditvami kulturno podobo oblikujejo tudi takšne hiše kot je bolnišnica z močnim jedrom kulturno zaganih sodelavcev, pa banka in še kakšno podjetje.

Za uvod v februarске kulturne prireditve je z večerom Prešernove pesmi v podoživetju Jerce Mrzelove poskrbelo zdaj že vsestransko kulturno umetniško društvo

splošne bolnišnice. Skupščina občine je omogočila resnično praznovanje Prešernovega dne s svojo podelitvijo Bernekerjeve nagrade profesorju in umetniku Bogdanu Borčiču, priseljenemu in zdaj že pravemu Slovenjgraščanu, in petih Bernekerjevih plaket (tudi piscu tega prispevka). Prešernov dan je bil v resnici pravi višek, h kateremu so mnogo prispevali slavnostni govornik pisatelj Rudi Šeligo, domači mešani pevski zbor in odlični glasbeni trio Lorenz, občina pa je kulturnike in druge občane pogostila v veliki restavraciji Name.

Že imenovano bolnišnično kulturno društvo je v svoji galeriji dr. S. Strnada vzorno predstavilo noveše likovne dosežke svojih članov (zakonca Celcer, R. Čeru, Š. Merčnik, L. Pogorelec in S. Zemljičeva). Ob odprtju te razstave je s pesmijo navdušil tudi priznani prevaljski moški zbor Vres. Z nekakšno zbrano mirnostjo je Mladinska knjiga Slovenj Gradec nato omogočila še en lep večer: po glasbenem uvodu razgovor prof. A. Makuca z mag. Silvijo Borovnikovo, predvsem o njeni najnovejši knjigi sodobne avstrijske kratke proze „Prekoračiti obzorje“.

Umetnostna galerija je pred kratkim odprla zanimivo razstavo barvnih umetniških fotografij „Konec nečesa“ Georga Grazianskega.

Slovenjgraščani – med njimi pa tudi vse več drugih Korošcev – skoraj vedno množično obiskujejo te „svoje“ prireditve in s tem nekako presenečajo nastopajoče od drugod, predvsem pa omogočajo, da prireditev dejansko postane dogodek, brez katerega kulture seveda ni.

Francšek Lasbaher

Nastopi učencev glasbene šole

Glasbena šola vabi na nastope učencev – tekmovalcev, ki se bodo udeležili koroškega deželnega tekmovanja.

V sredo, 11. marca 1992 ob 19. uri, v ljudski šoli v Bilčovsu pa: Barbara Bostjančič in Katja Gasser, klavir; Smilja Pörtsch in Marijan Krištof, violina; Nadja Merkač, kljunasta flauta; Angelika Polesnig in Samo Wakounig, saksofon; Marko Kassl in Albert Korenjak, harmonika. Prisrčno vabljeni!



Predstava Lutkovnega gledališča Ljubljana:

„Oh, te princeze“

Sobota, 14. marec, 15.00
farni dom Šentjakob

Nedelja, 15. marec, 11.00
pri Cingelcu na Trati

Nedelja, 15. marec 15.00
Mladinski dom Celovec



Igralci domačega Slovenskega prosvetnega društva „Radiše“.

Radiše: uprizoritev „Marije Magdalene“ v slovenščini

„Zato ti povem: Njeni mnogi grehi (Marije Magdalene) so odpušteni, ker je močno ljubila, komur pa se malo odpusti, malo ljubi“ (Luka 7,47). Jezus je grešnici Mariji Magdaleni odpustil, farizeji pa so se čudili: „Ko bi bil on prerok, bi vedel, ... da se ga dotika grešnica.“ Jezus ji je sicer odpustil grehe, toda Kroetz se kot zastopnik ljudskega gledališča drži bolj družbene realnosti, ta pa „grešnikom“ ne prizanaša.

V naši družbi prevladujejo vsakodnevno farizejstvo, trdovratnost, hudobija, hinavščina, lakomnost, skopost, svetohlinstvo, hladnokrvnost in predvsem sla po poklicni karieri ter družbenem ugledu. Vse to pa na račun šibkih, ki jih potiskamo na rob družbe. Svetopisemski širokogrudnosti Franz Xaver Kroetz kljubuje z ozkosrčnostjo, ki vsekakor bolj ustreza družinskim in družbenim razmeram današnjega časa. Celoljubez se nazadnje kaže kot puhla čednost, ki kloni pod družbenimi in gospodarskimi pritiski.

Vsem tem pritiskom energično – a vseeno neuspešno – kljubuje Marija Magdalena. Nezaželena nosečnost in egoistično ravnanje njenega prijatelja in družine ji ne dajeta več življenske perspektive: ostaja le še samomor. Družina kot celica malomeščanske miselnosti ni v stanju ščititi svoje člane pred zunanjimi pritiski. Toda v družini sami pravtako vlada zahrbtnost in svetohlinstvo; družina je torej tipičen del te družbe.

Skop, neobrušen poulični jezik je v nemškem orginalu

še bolj krut in po svoje „sočen“. Tako Kroetz zveni v zborni slovenščini skorajda nerealno. Uprizoritev v narečju bi bila prav v tem primeru vredna poskusa.

Nepričakovano dobro se je v glavno vlogo Marije Magdalene vživela 16-letna Jasmina Ogris. Prestop iz mladinske igralske skupine ji je uspel, kar bo najbolj veselilo domačega režiserja samouka Nužija Wieserja. Upati je, da jo bomo še kdaj videli na deskah, ki pomenijo svet. Izkušena igralka Leni Lampichler (mama), ki pri skupini sodeluje že od leta 1946, je svetohlinsko ugotovila, da se mora Bog najprej „pobrigati za nas, ko smo torej toliko storili zanj.“ Mama predčasno umre od žalosti, ker sumi, da je njen lahkoživi sin Karli (Martin Ogris) vlomil pri juvelirju, kar pa ni res. Vse to prizadene tudi očka (Manfred Tolmaier); umirjenost pri kajenju in kvatopirjenju je le bolj navidezna. Kandidat za bančnega inšpektorja Leo (Hannes Tolmaier) je tipičen lik modernega neobzirnega karierista, ki z vsemi sredstvi hoče priti do cilja, saj mu je celo „ljubezen“ samo sredstvo, ki naj koristi karieri. Človeške poteze kaže edinole Peter (Daniel Wrulich), ki pa v pričakovanju dediščine tudi podleže pritisku očeta in družbe. Strogo je preiskovala skupina policajev (Alexander Tolmaier, Robert Pichler, Boris Povše) pod vodstvom inšpektorja (Milan Hribnik). Vest, da je sin Karli nedolžen, je prinesel juvelir Huber (Tomi Rogavnik), vendar posledic (smrt matere, vnaprejšnja obsodba v medijih itd.) ni mogel več popraviti.



Marijo Magdaleno je igrala mlada Jasmina Ogris.



Prizor iz gledališke predstave.

Gledališka skupina se je vsekakor potrudila. Posebno rada se očitno ukvarja z ljudskim teatrom, kar potrjuje izbor v zadnjih letih (Mitterer, Horvath). Iz nemščine je „komedijo“ prevedla Alenka Bole-Vrabc, lektoriral je Janko Messner, glasbo je izbral Heino Fischer, za tehniko je bil odgovoren Adrijan Povše, osnutek scene je izdelal Saša Kump, šminkal pa je Andrej Lampichler st.

Franci Walter

V avli ljudske šole v Bilčovsu se je v soboto zvečer predstavila mlada igralska skupina SPD Bilka. Predstavila in osvojila srca številnih obiskovalcev. V avli je vladala prava naelektrenost, tako tesno povezanost poslušalstva z nastopajočimi je najti le redkokje. Ta klima je še stopnjevala zavzetost mladih igralcev, da so predstavo odigrali po svojih najboljših močeh, dinamično, tekoče in učinkovito.



Mitja Einspieler je blestel z mimiko.

Z „Arhangeli niso avtomati“ oživitev gledališča v Bilčovsu

Komedijo Arhangeli niso avtomati je Dario Fo napisal v briljantnem jeziku, za odlične govorce. Ker pa naši igralci (nasploh), razen nekaterih izjem, to niso, bi bil na mestu večji poseg v tekst, ki bi bil, če bi bil krajši, seveda tudi bolj razumljiv in igralce ne bi silil v „krajšanje po sili“. Jezikovni izpit odrske šole slovenskega jezika pa so kljub temu dobro opravili. Le škoda, da je nekatere prav preobširen tekst nekoliko oviral pri igralski izraznosti, ki bi bila lahko še večja.

Skupina pouličnjakov, ki se s svojimi vragolijami gibljejo prav na robu asocialnosti in delinkventnosti, simpatično opravi vse potegavščine s slaščičarjem, duhovnikom, z birokrati, policijo in nazadnje še z ministrom. Pri tem se prizanesljivo dotakne najstarejše obrti in med radodarnico Angelo in glavnimi pouličnjakom Preklo se splete nežna in obzirna ljubezen.

Ob tem avtor najbolj kritično obdela birokracijo in gnolost aparatačikov, ki so celo sposobni človeka v registru spremeniti v psa. Prav prizora na statističnem uradu in v konjedernici sta bila najbolj humorna in hkrati presunljivo groteskna. Ostali, lažji, pa so gledalstvo sproščeno zabavali.

Vodji skupine Mihiju Mischkulnigu se je želja izpolnila. Ustvaril je dokaj homogeno igralsko skupino, ki je

vedela, kaj hoče. Notranja povezanost se je na odru odrazila z izrazito dinamiko, z veliko prizadevnostjo. Mladi igralci so dobro uro in pol dolgo predstavo odigrali brez opaznih zastojev, brez večjih nihanj v intenzivnosti in kvaliteti. Za to zaslužijo vse priznanje. Tudi režiser Franci Končan je bil z njimi zelo zadovoljen. Pri tem je imela zelo pomembno vlogo skupina odrskih delavcev, ki je z veliko spretnostjo menjavala sceno med prizori.

Scenografija Saše Kumpa je bila zelo učinkovita in fun-

kcionalna. (Žal smo njegovo mojstrstvo v tej predstavi videli zadnjikrat.) Odlično jo je izdelal Franci Ogris. Luč in ton (Matej Rovšek) sta pomembno podpirala odrsko igro in prispevala k večji zlahčnosti predstave. Kostumi in rekviziti so bili ustrezni.

Med igralci se je posebej izkazal nosilec glavne vloge Mihi Seher, ki si je ob obširnem tekstu pomagal z dinamično igro, gibom in gestikulacijo. Drugi igralci so se odrezali s posameznimi detajli; Mitja Einspieler, Robert Hedenik in Marko Gasser z obrazno mimiko, Branko Kolter, kot vedno, s suverenim govorom, nekoliko manj izraziti so bili Tevži Seher, Darko Wakounig in Rupert Gasser – tudi zaradi manj karakterističnih vlog. Mihi Mischkulnig je bil v vseh vlogah šablonski, a zelo dober.

Ženski del skupine je imel razen Angele, ki jo je zelo zavzeto in tudi učinkovito odigrala Katja Gasser, drugorazredno vlogo, tako da se Dunja Kropiunig, Tatjana Zablatnik in Krista Krušič niti niso mogle izkazati.

Zadovoljstvo režiserja, vodje skupine in seveda Bilčovščanov je upravičeno. Vsi pa lahko upamo, da pojav skupine ni le muha enodnevnica in da nas bo ob letu spet presenetila na bilčovskem odru in še kje drugje.

Jože Rovšek



Katja Gasser v glavni ženski vlogi.



Birokrati na zagovoru pred Preklo.

Že četrty zvezek Mladega roda 91/92

Nekako tiho in skromno, brez publicitete v slovenskih medijih je izšel že četrty zvezek 41. letnika Mladega roda za šolsko leto 1991/92, ki nosi številko 7/8. Dvojezičnim šolarjem je namenjen za spoznavanje prebujajoče se pomladne narave, velike noči, pirhovanja in podobnih običajev, ki jih že težko čakajo in se jih veselijo.

Šolsko glasilo, ki ga je do lanske 40-letnice urejal prizadevni Tomaž Ogris, zdaj pa njegovo delo na čelu uredniškega odbora nadaljuje Hanzi Millonig, je vsekakor zelo prikupno čtivo za vse dvojezične šolarje, saj v njem vsakdo na vsaki stopnji najde kaj zanimivega, hkrati pa je v veliko pomoč dvojezičnim učiteljem pri pouku, vzgojiteljicam pri vzgojnem delu in seveda tudi vsem staršem, ki želijo svojim otrokom preko prijetnih povesti, pravljic, pesmi, ugank in podobnih vrst posredovati slovensko besedo, in to na kolikor mogoče prijeten način.

Razen tega pa je Mladi rod bogato ilustriran; tokratni zvezek je s prijetnimi risbami opremila Jelka Reichmann, naslovna stran pa je likovno delo učenke Sandre Schaubach z Bistrice na Zilji.

Poleg avtorjev povesti, zgodb in pesmi iz Slovenije (Cvetko in Manko Golar, Vojan Tihomir Arhar, Niko Grafenauer, Primož Suhodolčan, Janez Bitenc in mnogi drugi) v tem zvezku objavljajo svoje literarne prispevke za otroke tudi koroški

ustvarjalci kot Hermann Germ, Dorli Hammerschall, Milica Krobath, Milena Pipp, Tomaž Ogris, Janja Trapp-Kert, Hanzi in Maja Millonig-Kupper, z dvema ilustracijama pravljic pa še Marica Pörtsch.

Mladi rod je zagotovo vreden več kot samo naročniške pozornosti. Veseli ga bodo tudi otroci, ki nanj niso naročeni. Dobite ga lahko v obeh slovenskih knjigarnah, naročite pa na poštini predal 210 na celovški poštini številki 9021.

Jože Rovšek



Stekla akcija za izmenjavo šolskih glasil

Te dni je pod okriljem Organizacije gimnazijcev Slovenije po vsej Sloveniji stekla akcija za izmenjavo glasil, v katero so vključene tudi gimnazije slovenske manjšine v Avstriji in Italiji.

Začela se je na kamniški in šentviški gimnaziji, katerima pa druge izredno hitro sledijo.

Namen akcije je, da si bodo gimnazije poslej in redno izmenjavale svoja glasila, tako kot bodo izhajala.

Organizacija gimnazijcev Slovenije še posebej izpostavlja tesnejšo povezanost, ki jo bo prek tega in podobnih dejanj skušala doseči med srednjimi šolami v Sloveniji in v zamejstvu.

Zaveda pa se, da tudi onstran meje ni vse tako, ko bi moralo biti. Zato si bo med

gimnazijami in srednjimi šolami nasploh prizadevala za medšolsko sodelovanje, katerega sad bodo številni novi skupni projekti.

Podrobnejše informacije prejmete pri Organizaciji gimnazijcev Slovenije, Ljubljanska 32, 61241 Kamnik, Slovenija. Telefon (061) 811775.

Ne prezrite

V soboto, 14. marca ob 19.30 uri, in nedeljo, 15. marca ob 15. uri si rezervirajte svoj dragoceni čas, kajti **Gledališče ob Dravi** vas vabi, da si ogledate njegovo prvo uprizoritev: Gavran: „**Mož moje žene**“, pristrčna komedija. Dobrodošli v Šentprimozu!

Ivo Svetina – dobitnik „Nagrade Slavka Gruma“

Žirija za podleitev „Nagrade Slavka Gruma“ za najboljše slovensko dramsko besedilo v letu 1991, ki jo vsako leto podeljujejo na Tednu slovenske drame, v sestavi Lado Kralj, Matija Logar, Janez Pipan in Vasja Predan, je med evidentiranimi dramskimi besedili preteklega leta in ob upoštevanju ožjega izbora dramskih besedil iz leta 1990 soglasno sklenila, da „Nagrado Slavka Gruma“ prejme Ivo Svetina za dramsko besedilo „Vrtovi in golobica“.

Nagrado so Svetini podelili pretekli petek ob svečani otvoritvi letošnjega 22. Tedna slovenske drame v Prešernovem gledališču v Kranju.

O glasbeniku Nageletu

Skromno, kot je bilo njegovo življenje, skromen, kot je bil do svojega glasbenega opusa, nas je 6. marca za vedno zapustil organist, učitelj glasbe, zborovodja in komponist Tonček Nagele iz Šentjakoba v Rožu.

Ko mislimo nanj, nam misel nehoti pohiti na njegovo, v javnosti bolj malo znano skladateljsko dejavnost, na njegove skladbe, ki se žal niso v zadovoljivi meri uvrstile v glasbeni repertoar slovenskega koroškega zborovskega petja. Nivo in kvaliteta Nageletove skladateljske dejavnosti daleč presega tradicionalno zvrst glasbenega ustvarjanja med koroškimi Slovenci. Malo je primerov, da bi se koroški pevski zbori lotili zahtevnih Nageletovih skladb. Praviloma se to ni zgodilo prav zaradi tega, ker smo bili v preteklosti tudi v glasbeni kulturi premalo pozorni do kvalitete in sodobnega ustvarjanja.

Bolj ali manj izjema v teh prizadevanjih je šentjakobski pevski zbor „Rož“ z dirigentom Lajkom Milisavljevičem, ki je pred leti razkril Nageleta z izvajanjem nekaterih njegovih skladb, in pa Slovenska prosvetna zveza, ki je skladatelja ob njegovi 70. letnici počastila s tem, da so zbori peli njegove pesmi. Dve leti pa je od tega, ko sta mešana pevska zbor

„Danica“ in „Podjuna“ ter moški zbor „Kralj Matjaž“ izvedli Nageletovo Kantato o Miklovi Zali.

Tonček Nagele je uglasbil nad 50 pesmi, od umetnih in prirejenih narodnih preko borbenih do cerkvenih, milih in čustvenih, nežnih, takih, ki sežejo v srce. Navduševali so ga slovenski pesniki od Vodnika do Kosovela, s katerimi je bil otožen, žalosten, vesel in razigran. Kosovelova melanholičnost ga je spremljala pri glasbenem ustvarjanju, prav gotovo pa ga niso obšli tudi vplivi znamenitih avstrijskih sodobnikov kot so Gustav Mahler in drugi. Tonček Nagele je poleg Pavla Kernjaka tisti slovenski koroški skladatelj, ki mu gre vse priznanje za kvalitetno rast glasbenega ustvarjanja. Oba sta dala glasbeni kulturi koroških Slovencev svojstven pečat. Medtem ko pri Kernjaku prevladuje bolj optimistično-veseljaško razpoloženje, pri Nageletu tudi v glasbenem opusu izstopa otožno-melanholično občutje. Razumljiva človekova poteza, značilna za marsikatero rodoljuba, ki ga je oblikovala kalvarija slovenskega narodnega razvoja. V takem okolju, v takih bridkih zgodovinskih trenutkih je nastala njegova Kantata o Miklovi Zali; bilo je tedaj, ko so nacisti začeli uresničevati koroški holokavst.

Nagele je bil človek, ki mu je zavest do poslednjega trenutka prevevala misel na slovenstvo. Svojo življenjsko pot je začel in končal kot je značilno za slovenskega glasbenega delavca: še mladoleten je pel v cerkvi, pri igrah in drugih slovenskih prireditvah. Kot izrazit glasbeni talent se je šolal na celovškem konzervatoriju in na Glasbeni akademiji na Dunaju študiral cerkveno in šolsko glasbo. Poučeval je na gimnazijah v Spittalau in v Celovcu, bil organist v Nižji Avstriji in v domačem Šentjakobu.

Zdaj je sklenil svojo življenjsko pot. Bogato, nemirno, ustvarjalno in pošteno. Prizadevali se bomo, da bo njegova pesem našla zasluženo mesto kot svež prispevek v mozaiku slovenske koroške in umetniške pesmi.

Slovenska prosvetna zveza



Anton Nagele †

Strokovna kmetijsko-gospodinjstva šola v Šentrupertu pri Velikovcu

sporoča staršem in dekletom, da sprejema učenke za šolsko leto 1992/93.

V šoli je pouk v obeh deželnih jezikih. Šolo lahko obiskujejo dekleta že v 9. letu obveznega šolanja.

Pogoja za sprejem sta dovršena 8. šolska stopnja in vsaj delno znanje slovenskega jezika.

V slučaju, da učenka 8. šolske stopnje ni zaključila, je v šolo lahko sprejeta s sprejemnim izpitom.

Ob danih pogojih dobijo učenke državno podporo!

Za šolo se lahko prijavite vsak čas!

Nadaljnje informacije dobite pri vodstvu šole, 9100 Völkermarkt/Velikovec, Klosterstr. 2. tel. 04232/38 96.

Vpis v Mohorjevo ljudsko šolo

Vodstvo ljudske šole Mohorjeve sporoča, da je vpisovanje v vse razrede možno, in sicer:

12. 3. 1992 od 9. do 11. ure

Zadnji rok za vpis je 14. marec 1992 od 8. do 12. ure

V ljudski šoli Mohorjeve nudimo poleg dobre dvojezične izobrazbe še zavetišče, glasbeno izobrazbo v okviru glasbene šole in Orffov tečaj. Učenci in učenke tretjega in četrtega razreda imajo tudi možnost, da se prijavijo k prostemu predmetu „smučanje“. Obstaja tudi možnost, da otroka prijavite k judo-tečaju in k gledališki skupini.

Staršem sporočamo, da bo v šolskem letu 1992/93 treba plačevati šolnino (750 šil. na mesec – 10-krat letno). Zavetišče stane 1.350 šil. mesečno; cena vključuje prehrano in strokovno nadzorstvo.

K vpisu prinesite s seboj rojstni list in izkaznico o cepljenju.

Vodstvo Mohorjeve ljudske šole



Moški pevski zbor „Kralj Matjaž“ je s svojimi pesmimi navdušil publiko.

20 let „Koroška poje“

Preteklo nedeljo je v Domu glasbe v Celovcu potekala 20. jubilejna pevska revija pod geslom „Koroška poje“. Na letošnjem koncertu, ki ga je kot vsa leta doslej priredila Krščanska kulturna zveza, pa so počastili še dva jubileja – 90-letnico rojstva pesnice Milke Hartman in 100-letnico rojstva skladatelja Luke Kramolca.

Predsednik KKZ dr. Janko Zerzer je v sicer ne polno zasedeni veliki dvorani Doma

glasbe poleg številnih zborov iz celotnega dvojezičnega ozemlja, Kanalske doline in Primorske pozdravil vrsto častnih gostov, med njimi ljubljanskega nadškofa dr. Alojzija Šuštarja, predstavnika krške škofije dr. Frankla, slovenskega ministra dr. Dularja, predsednika ZSO dr. Marjana Sturma, tajnika SPZ dr. Janka Malleja ter druge osebnosti iz javnega življenja koroških Slovencev. V svojem nagovoru je pred-

sednik KKZ poudaril, da se je ideja prireditve uveljavila, saj se je prav z nastopi na tej reviji za nekatere zборе začela uspešna pot.

Na prireditvi pa so se pevci spomnili tudi slovenskega skladatelja in organista Antona Nageleta, ki je le nekaj dni pred koncertom umrl. V spomin nanj je mešani pevski zbor „Srce“ iz Dobrle vasi zapel pesem „Jesenska setev“, katero je na besedilo Milke Hartman uglasbil prav Nagele. Jubilančka Milka Hartman se iz zdravstvenih razlogov koncerta žal ni mogla udeležiti.

Koncert je izzvenel z nastopom vseh zborov, ponovitev, toda z drugimi zbori, pa bo v nedeljo, 15. marca ob 14.30 uri v Delavski zbornici v Beljaku.



Premierna predstava Gledališča ob Dravi

V soboto zvečer se bo v šentprimoškem kulturnem domu s prvo predstavo v koroški gledališki utrip vključilo novostanovljeno Gledališče ob Dravi. Uprizorilo bo komedijo hrvaškega pisca Mira Gavranca Mož moje žene. Delo bo v slovenskem gledališkem prostoru igrano prvič, prevedel ga je Peter Zidar, z igralcema Miho Kapom in Walterjem Juwanom pa ga je naštudiral Peter Militarov. To je igra za dva igralca. Zanju je to zagotovo velik izziv, gledalstvu pa naj bi omogočila mnogo komičnega užitka. Po besedah režiserja gre pri tej predstavi za nov pristop do komedije, ki naj ne bi sprožala le površnega smeha, ampak izražala komičnost znoter značaja igre. Premiera bo torej v soboto ob 20. uri, ponovitev pa v nedeljo popoldne ob 14.30. Ustvarjalcem veliko uspeha, gledalcem pa komike!

J.R.

Klub slovenskih študentk in študentov na Koroškem (Celovec) prireja 13., 14. in 15. marca 1992 v gostilni Gabriel v Lešah

GOVORNIŠKI TEČAJ

(vodi Marjan Srienc).

Za študentke/študente brezplačno.

Prijave so še možne na tel.: 04235-3545

Pokal šolarjev: Sandi Lukan prevzel vodstvo!

Aleksander Lukan je po četrtem kolu za pokal šolarjev v šahu v skupini Celovec-mesto/Celovec-dežela prevzel vodstvo. Mladinski igralec SŠZ je še neporažen in je iz treh partij iztržil tri točke, v četrti partiji je remiziral s petouvrščenim letošnjega deželnega mladinskega prvenstva Herwigom Pilajem. Na 9. mestu je Dunja Lukan, 10. Marko Gallob, 13. Boris Gallob in 14. Borut Živkovič (vsi po 2 točki).

Datum	Kraj	PRIREDTVJE	Prireditelj
Sreda, 11. 3. 19.00	v ljudski šoli v Bličovsu	Nastop učencev Glasbene šole , ki se bodo udeležili koroškega deželne tekmovanja	Glasbena šola
Sreda, 11. 3. 20.00	v kongresni hiši v Beljaku	KABARET – Andreas Vitasek	Kongresna hiša Beljak
Sreda, 11. 3. 19.00	v Domu v Tinjah	Jezikovni pogovori – vodi: dr. France Vrbinc	Dom v Tinjah
Sreda, 11. 3. 19.30	v Domu v Tinjah	Zolčni kamni – ljudska bolezen? – nove metode operacij, predava: prim. dr. Georg Lexer, Breže	Dom v Tinjah
Četrtek, 12. 3. 9.00–16.00	v farni dvornai v Selah	Tečaj za gozdne gospodarje – sortiranje in izmera lesa; referent: gozdar K. Katholnig	KIS, KPD Planina, Gozdarstvo Osoje
Četrtek, 12. 3. od 9. do 12. ure	v ljudski šoli v Žvabeku	UMETNIŠKO BRKLJANJE Vodi: HL Krista Meklin	KPD „Drava“ Žvabek
Četrtek, 12. 3. 19.30	pri Florijanu v Vogrčah	Podljska diskusija o pitni vodi v Podjuni	KIS in Strojni krožek Podjuna
Četrtek, 12. 3.	na kegljišču Juenna pri Globasnici	KEGLJANJE za Podjuniški pokal	SKD Globasnica
Četrtek, 12. 3. 19.00	v občinski hiši v Dobri vasi	Javna seja občinskega sveta	Občina Dobri vasi
Sobota, 14. 3. 19.30	v kulturnem domu v Šentprimozu	Uprizoritev komedije „MOŽ MOJE ŽENE“ – nastopa: Gledališče ob Dravi	
Sobota, 14. 3. 19.30	v farni dvorani v Šmarjeti v R.	Koncert Okteta Suha „Ena se mi dopadva je“	Katoliška prosveta Šmarjeta v Rožu
Sobota, 14. 3. 15.00	v farni dvorani v Šentjakobu	„Oh, te princese“ – gostuje: Lutkovno gledališče iz Ljubljane	SPZ in SPD Rož
Sobota, 14. 3. 9.00	pri družini Slugoutz v Lancovi	Obrezovanje sadnjega drevja – referent dipl. inž. Franc Lomberger	KIS, SK Podjuna
Sobota, 14. 3. 14.00	pri družini Dolinšek na Plaznici	Obrezovanje sadnjega drevja – referent: dipl. inž. Tine Benedičič	KIS, SK Podjuna
Nedelja, 15. 3. 11.00	pri Cingelcu na Trati	„Oh, te princese“ – gostuje: Lutkovno gledališče iz Ljubljane	SPZ in SPD Borovlje
Nedelja, 15. 3. 14.30	v Delavski zbornici v Beljaku	KOROŠKA POJE – nastopajo: zbori iz Podjune, KKZ Celovca, Roža, Kanalske doline, Slovenije in Primorske	
Nedelja, 15. 3. 14.15	v mestnem gledališču v Celovcu	„Bodočnost žensk je v njihovih rokah in glavah“	Deželni ženski komite SPO
Nedelja, 15. 3. 17.00	v Mladinskem domu v Celovcu	„Oh, te princese“ – gostuje: Lutkovno gledališče iz Ljubljane	SPZ in KP Pri Joklnu
Ponedeljek 16. 3. 8.00	na mestnem trgu v Borovljah	JOŽEFOV SEJEM	Občina Borovlje
Ponedeljek, 16. 3. 19.30	v Domu v Tinjah	F. M. Dostojevski (1821–1881) – predava: univ. prof. dr. Rudolf Neuhäuser, Celovec	Dom v Tinjah
Torek, 17. 3. 18.00	v Neckhelmg. 6 v Celovcu	Začetek plesnega seminarja – vodi: mag. Andrea Kollmann; prijave: 0463/502388, torek in sredo od 10. do 12. ure	Ženska projektna skupina
Torek, 17. 3. 19.30	v Domu v Tinjah	Odprte razstave oljnatih slik Oskarja Rotovni- ka-OKI iz Slovenj Gradca	Galerija Tinje

Rešitev prejšnje križanke

◆	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1	///	S	T	A	N	K	O	V	I	Č
2	///	D	A	R	D	A	N	E	L	E
3	///	P	A	D	A	R	///	S	E	L
4	S	C	E	N	A	///	O	L	G	A
5	H	R	A	S	T	///	R	A	A	///
6	///	E	N	A	R	E	///	N	L	///
7	P	O	D	Z	E	M	L	J	E	///
8	Č	L	E	N	I	///	Z	E	Č	///

Kmečka izobraževalna skupnost (KIS) in Strojni krožek Podjuna (SK) prirejata:

Podijsko diskusijo

v četrtek, 12. marca ob 19.30 uri pri „Florijanu“ v Vogrčah na temo:

Ali so kmetje „gospodarji življenja“ ali zastrupeljavci vodnjakov?

- Pitna voda – je imamo jutri še dovolj?
- Podjuna – „grad vode“ na Koroškem?
- Koliko nitrata vsebuje (naša) talna pitna voda?
- Področja vodnega varstva – smrt za kmete ali nova sreča?

Sodelujejo: Dr. Uwe Herzog (Landesgeologe), Dr. Wolfgang Sembach, LR Herbert Schiller, OR Fric Kumer

Vodja diskusije: Di. Hanzl Mikl (KIS)

SLOVENSKI VESTNIK Nadstrankarski časopis koroških Slovencev

Uredništvo/Redaktion: Tarviser Straže 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, Telefon 0463/514300-30 do 34, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Usmerjenost lista/Blattlinie: seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

Glavni urednik/Chefredakteur: Ivan P. Lukan

Izdajatelj in založnik/Herausgeber und Verleger: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, Tarviser Straže 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, telefon 0463/514300, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Tisk/Druck: Založniška in tiskarska družba z o.j. Drava, Tarviser Straže 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/50566, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Oglašitve/Anzeigen: Tarviser Straže 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/514300-30 do 34 in 40, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Zastopstvo za Slovenijo in Jugoslavijo: ADIT-DZS, Glonarjeva 8, 61000 Ljubljana, Slovenija, telefon 061/329761, telefaks 061/311123.

Der Klub slowenischer Studentinnen und Studenten in Kärnten (KSSSK) veranstaltet im Sommersemester einen kostenlosen

Slovenischkurs für Anfänger

(Leitung: G. Frank)

Anmeldung: V. Pietzka (04235-3545) od. ÖH-Zveza visokošolcev.

Vorbesprechung: 26. 3. 1992 um 16 Uhr, Institut für Slavistik, Uni Klagenfurt/Celovec.

JEZIKOVNE POČITNICE

ponudba za otroke od 10. do 16. leta



Novo mesto od 19. 7. do 9. 8. 1992

„Jezikovne počitnice“, ki stanejo za tri tedensko bivanje v Novem mestu – 3.800 šil. (in potni stroški), nudijo:

- * tri ure pouka dnevno (razen v soboto in nedeljo);
- * skrbno izdelan učni program, prirojen potrebam otrok;
- * polno integracijo v vestno izbrano družino z otroki v isti starosti;
- * ves čas tečaja oskrbo in pomoč našega spremljevalca;
- * spoznavanje dežele in ljudi na kratkih izletih;
- * možnosti za šport in razvedrilo, srečanje z mladimi

Če se zanimate za „Jezikovne počitnice“, se obrnite na Krščansko kulturno zvezo in zahtevajte podrobnejše informacije.

Naš naslov: 10.-Oktober-Str.25,9020Celovec,telefon:0463/516243

JAVNA DVOJEZIČNA LJUDSKA ŠOLA 24
Ebentaler Str. 24 9020 Celovec

VPISOVANJE

v vse razrede Javne dvojezične šole za šolsko leto 1992/93

14. marca 1992 od 8. do 12. ure

Potrebni so sledeči podatki:

- o državljanstvu
- rojstni list
- izkaznica o cepljenju

V neposredni bližini šole, v Mladinskem domu SŠD v Mikschallee, je možnost za varstvo za Vašega otroka!

Vse podrobnejše informacije posreduje vodstvo šole.

JAVNA DVOJEZIČNA LJUDSKA ŠOLA 24,
Ebentaler Straže 24, 9020 CELOVEC

ŠENTJAKOBKO GLEDALIŠČE IZ LJUBLJANE

gostuje s

„KRČMARICO MIRANDOLINO“

Carla Goldonija

v petek, 27. 3. ob 20.00

uri v farni dvorani v

Šentjakobu,

v soboto, 28. 3. ob

19.30 v kulturnem domu v Šentprimozu.

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE

18.10–19.00

Sreda, 11. 3. Glasbena sredo
Večerna 21.05–22.00 „Koroška poje“

Četrtek, 12. 3. Rož – Podjuna – Zilja

Petek, 13. 3. Koroški liki (R. Vospernik), Jezikovni pogovor (J. Messner), Razikovalni projekti (F. Merkač)

Sobota, 14. 3. „Od pesmi do pesmi – od srca do srca“

Nedelja, 15. 3. 6.30–7.00 Dobro jutro na Koroškem – duhovna misel (msgr. Stanko Čegovnik) 18.10–18.30 Dogodki in odmevi

Ponedeljek, 16. 3. Pred začetkom vigrednega dela nogometnega prvenstva na Koroškem

Torek 17. 3. Partnerski magazin



SŠZ I ima dobre možnosti za podvig

Sahisti Slovenske športne zveze/Carimpex I so v soboto z visoko zmago proti Radentheinu ohranili možnost za vstop v koroško ligo. To je bila doslej njihova najvišja zmaga odkar igrajo v spodnji ligi, saj so nasprotnika premagali kar s 7:1!

Slovenski šahisti si s to zmago niso le zagotovili tretje mesto na lestvici spodnje lige zahod, marveč so tudi zmanjšali zaostanek za prvouvrščenim Šmohorjem na štiri točke (prej 5,5) ter za drugim na lestvici, ASKÖ Landskron, na le še tri točke. Že v prihodnjem kolu 28. marca pa SŠZ/Carimpex I gosti vodeči Šmohor, in to na domačih tleh pri Korenu v Kajzazah pri Bilčovsu. V zadnjem kolu pa slovenski šahisti igrajo proti največjemu favoritu za naslov prvaka, Landskron.

Proti Radentheinu, predzadnjemu na lestvici, ki pa se je zagrizeno boril za vsak remi, so točke osvojili: Silvij Kovač, Gorazd Živkovič, Alojz Gallob, dr. Joži Amrusch, Fanci Rulitz, Boris Gallob (po 1) ter Arnold Hattenberger in ravnatelj Ivko Ferm (po pol točke).

Pretekli vikend pa so igrali tudi šahisti SŠK Obir v spodnji ligi-vzhod: proti drugemu moštvu celovškega Magistrata so tesno izgubili s 3,5:4,5. Zmagali so Dušan

Jokovič, Johann Wolte in Wolfgang Moser, remiziral pa je Hans Christian Wolte. SŠK Obir je kljub porazu obdržal sredinsko mesto na lestvici. Bolj uspešno pa je igralo drugo moštvo Kapelčanov, saj je tokrat zmagalo proti Gospe Sveti s 3:2. Pasterk in Topar sta zmagala, remizirala pa Harald Wolte in

NTK Bilčovs in DSG Sele podaljšali serijo uspehov

Trojici obeh moštev namiznoteniškega kluba Bilčovs sta bili pretekli četrtek spet uspešni. Prvo moštvo je premagalo Weitensfeld kar z 8:2, drugo pa je proti prvemu moštvu iz Kotmare vasi doseglo neodločen rezultat 5:5.

Za NTK Bilčovs A so točkovali dr. Hanzl Gasser (3), mag. Rupert Gasser (2), Mihi Hornböck (2) ter dvojica H. Gasser/R. Gasser, za NTK Bilčovs B pa dipl. inž. Marko Kupper (3), Andrej Mohar (1) ter dvojica Kupper/Mohar.

SREČANJE LOVCEV

Na Blatu, v gosteh pri predsedniku Kluba prijateljev lova Celovec, so bili zastopniki enajstih lovskih družin iz Zveze lovskih družin Notranjske iz Slovenije. Njen predsednik Janko Skrl je stike, ki so se začeli že pred šestimi leti, ocenil za zelo plodne. Želja, da bi se ta povezanost nadaljevala, temelji tudi na novi lovski zakonodaji, ki jo bo sprejela mlada država Slovenija. Župan občine Cerknica mag. Janez Okoliš, po poklicu kmet, je željo po povezavi razširil tudi na gospodarsko področje, predvsem na občinski ravni. Blagovni promet, ki je izgubil trg na jugu, si mora poiskati partnerje tudi na severu.

Predsednik Kluba prijateljev lova Celovec Mirko Kumer, ki je to srečanje pripravil, je gostom razkazal občinske prostore mesta Pliberk, ogledali pa so si tudi zadrugo. V svojih pozdravnih besedah je omenil skrb, ali

bolje pogled v bodočnost, ki se obeta kmetom z vstopom v Evropsko skupnost.

Člani Kluba prijateljev lova so gostom pripravili kosilo. Pesmi Milke Hartman, Toneta Haderlapa in pevci zbora „Kralj Matjaž“ pod vodstvom Hanesa Košutnika so gostom iz Notranjske posredovali našo avtohtono kulturno dediščino. Skupna želja vseh navzočih je poglobitev lovskih, gospodarskih in kulturnih stikov med Koroško in Notranjsko.

M.P.

Dobljeni optimistični pred tekmo na Dunaju

Igralci odbojarskega kluba Dob so po presenetljivi zmagi proti Ennsu pred odločilno tekmo v nedeljo proti Aspernu polni optimizma in samozavesti. Kapetan Opetnik je v razgovoru za naš list dejal, da bi zmaga nad to dunajsko ekipo skoraj zagotovo pomenila kvalifikacijo za zvezno ligo. Možnosti za uspešen nastop vsekakor obstajajo, brez dvoma pa bo to ena najtežjih tekem. Po tekmi proti Aspernu igrajo Dobljeni še proti vodečemu VBK Hypo ter TU Innsbruck.

ravnatelj Johann Stossier. SŠK Obir II s to zmago še nadalje vodi v 3. razredu B.

In še k ekipi SŠZ/Posojilnica Celovec II: v 1. razredu je igrala neodločeno (4:4) z SG RBB/ATSV Wolfsberg. Edino zmago je dosegla mladinska igralka Dunja Lukan, remizirala je kar šest igralcev, in sicer Rupert Reichmann, dr. Hanzl Gasser, mag. Mirko Laussegger, mag. Peter Waldhauser, Ivan Lukan ter mag. Filip Ogris-Martič.

Tudi namiznoteniška ekipa DSG Sele je uspešno nadaljevala v prvenstvu prvega razreda. Dvojica Stane Bec in Mirko Oraže je gladko premagala ekipo Dravskih elektrarn Celovec (ÖDK) s 7:3. Bec in Oraže sta dobila vse posamezne igre ter nastop dvojic.



Najuspešnejši igralec pri NTK Bilčovs v tej sezoni je dipl. inž. Marko Kupper.

SLOVENSKI VESTNIK - ŠPORT

Danijel Užnik samo za dve desetinki zgrešil 3. mesto

Perspektivni mladi smučar Športnega društva Šentjanž Danijel Užnik je na avstrijskem mladinskem prvenstvu pretekli vikend v Thierseeju na Tirolskem dokazal, da v slalomu šteje prav v avstrijski vrh.

Danijel je v končni razvrstitvi sicer dosegel „le“ sedmo mesto, to pa zaradi hude napake v prvi vožnji. V drugi vožnji je namreč mladi Šentjanžčan dosegel daleč najboljši čas in se z 22. mesta prebil med deseterico najboljših. Za mesto na stopničkah mu je manjkalo le dve desetinki sekunde, tako da je bil Danijel za prireditelje, za številne gledalce in predvsem za funkcionarje Avstrijske smučarske zveze pravi junak tekmojanja.

V veleslalomu je izpadel, v superveleslalomu pa je bil po hudi napaki 20.

Nasploh pa so Korošci z odličnimi uvrstitvami – dve zmagi Schönfelderja in zmaga Sabine Egger – potrdili, da pri mladini sodijo v sam avstrijski vrh!



Danijel Užnik je bil v drugi vožnji najhitrejši!

Selani so se pomerili na tekaški progi

Tudi letos so se Selani kar v lepem številu pomerili na tekaški progi pod Košuto. Razveseljivo pa je, da so se po progi spustili prav najmlajši. Zadosti koraže pa so letos pokazali tudi nogometaši.

Rezultati:

Otroci (ženske): 1. Simona Wassner, 2. Marija Roblek, 3. Silvana Roblek;
Otroci (moški): 1. Flori Mak, 2. Šimi Olip, 3. Mihi Dovjak;
Šolarji II (ženske): 1. Andrea Roblek, 2. Sabine Mak;
Šolarji I (moški): Flori Dovjak, 2. Egon Wassner;
Šolarji II (moški): 1. Roman Roblek, 2. Igor Roblek;
Mladinke: 1. Karoline Mak;
Ženske: 1. Anita Olip;
Mladinci: 1. Aleksander Mak;

Moški II: 1. Flori Mak, 2. Friedl Mak, 3. Flori Dovjak;
Moški I: 1. Willi Rakuscheck, 2. Walter Roblek, 3. Pepi Čertov;

Moški – splošni razred: 1. Manfred Ogris, 2. dr. Max Zdovc, 3. Pepi Pristovnik.

Obvestilo planincem

Slovensko planinsko društvo Celovec sporoča, da ima gospodar koč na Bleščeči Tomaž Mikl v Svatnah pri Področici spremenjeno telefonsko številko, ki se glasi 04253-8181.

Dvakrat „zlato“ za Silvano Oraže!

Mlade smučarke Športnega društva Šentjanž v Rožu so pretekli vikend nadaljevale s serijo odličnih nastopov. Na deželnem prvenstvu za mladino in za splošni razred na Osojščici je Silvana Oraže kar dvakrat osvojila zlato oz. naslov deželne prvakinja. Zmagala je v slalomu in v kombinaciji. Odlično pa sta tekmovali tudi Birgit Filipič in Tatjana Zablatnik.

Prvi dan je Silvana Oraže v veleslalomu v svoji skupini osvojila drugo mesto, klubski kolegici Birgit Filipič in Tatjana Zablatnik pa sta ji sledili na tretjem in četrtem.

Še bolje pa je Silvana šlo na slalomski progi: osvojila je prvo mesto in tako postala deželna prvakinja, Birgit pa je spet osvojila mesto na stopničkah, in sicer ponovno tretje. Odlično tretje mesto pa je dosegla tudi v mladinski skupini.

Drugo zlato, tokrat v kombinaciji, pa si je Silvana Oraže priborila v zaključnem superveleslalomu, ko je dosegla drugo mesto. Dobro sta se spet uvrstili Birgit Filipič in četrto oz. na drugo mesto v kombinaciji, in Tatjana Zablatnik na šesto mesto.

Tako Silvana Oraže kot tudi Birgit Filipič sta si z nastopi na deželnem prvenstvu brez dvoma zaslužili uvrstitev v koroški kader.

od
vsepovsod

Umetnostni vodnik po Sloveniji

Z novimi spoznanji smo bogatejši, prepričljivejši, uspešnejši! Pod tem geslom je podjetje Marketing 013 v Ljubljani pripravilo dober, bogat vodnik, ki Vas in Vaše goste popelje po Sloveniji in predstavi 600 biserov slovenske kulture dediščine s 700 barvnimi posnetki, ustreznimi zemljevidi po regijah in pridonanim zemljevidom Slovenije.

Knjiga Slovenija, umetnostni vodnik je nepogrešljiva in sodi v mozaiku promocije naše države v sam vrh!



Spoznavanje politične realnosti

Letošnji maturanti ZG in ZRG za Slovence v Celovcu so se pretekli teden srečevali s koroško politiko oz. koroškimi politikami. Pod vodstvom profesorjev Marije Mlečnikove in mag. Mirka Lausseggerja so najprej prisostovali (nezanimivi) seji koroškega deželnega zbora (slika), bolj diferenciran in poučen pa je bil razgovor s predstavniki vseh deželnozborskih strank. Posebej se je „izkazala“ poslanka svobodnjaške stranke dr. Wintermannova, pozitiven vtis pa sta pri maturantih zapustila socialdemokratska poslanka mag. Melitta Trunk ter poslanec ljudske stranke Jörgl. Slika: F. Walter



OBZORNIK



Sproščeno vzdušje na dnevu žena v Bilčovsu. Slike: F. Rulitz

Žene so praznovale mednarodni dan žena

8. marec, mednarodni dan žena, ima tudi v sodobni (zahodni) družbi svojo popolno upravičenost, saj težko izbojevani enakopravnosti žena še niso sledili ukrepi družbe, da bi to enakopravnost uresničila tudi v praksi, konkretno na delovnem mestu, pri plačah, pri soodločanju v gospodarstvu, politiki itd.

Letošnji slovenski dan žena, ki ga je Zveza slovenskih žena pripravila v Bilčovsu, pa je bil tudi solidarnostna prireditev z ženami, ki še zdaleč niso dosegle formalno enakopravnost, kaj šele spoštovanje najosnovnejših človekovih pravic.

Predsednica ZSZ Milena Gröblacher je med častnimi gosti v nabito polni dvorani pri Miklavžu lahko pozdravila vrsto častnih gostov, med njimi bilčovsko županjo Štefko Quantschnig, predsednico Bilke mag. Geli Schellander, predsednika ZSO dr. Marjana Sturma, podpredsednico NSKS Valentino Kušejevo ter predstavnic ženske organizacije iz Kranja. Kulturni spored pa sta oblikovala bilčovski mešani in moški pevski zbor.

Glavna izpoved govora predsednice ZSZ je bila, da današnja družba, tudi slo-

venska – ženam še vedno ne omogoča vsestranske enakopravnosti ter da jim še vedno postavlja skoraj nepremagljive ovire. Nadalje se je v svojem govoru spomnila tudi slovenskih mater in družin, ki jih je nacistična strahovlada pred 50 leti nasilno izgnala,

da bi dokončno iztrebila slovenski živelj na Koroškem. K položaju in razvoju slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem pa je dejala, da z dvojezično šolo, dvojezičnimi vrtci, gimnazijo, trgovsko akademijo in drugim izobraževalnim ustanovam ohranjanje slovenskega jezika in kulture ni v celoti zagotovljeno. Tudi otrokov dom ima pomembno vzgojno in ohranjevalno vlogo.



Predsednica ZSZ Milena Gröblacher in tajnica Milka Kokot sta uspešno organizirali prireditev

Obtožbe Helsinki Watch zaradi omejitve svobode tiska v Hrvaški

ZAGREB (STA). – Hrvaške oblasti od začetka novembra 1991 izvajajo cenzuro domačih in tujih poročil o vojni na Hrvaškem, piše v poročilu ameriške agencije za zaščito človekovih pravic Helsinki Watch (HW).

HW trdi, da je vojna negativno vplivala na svobodo tiska v Hrvaški, problem pa je tudi gospodarski pritisk na nedovisne časopise in novinarje. Navaja primer časopisa „Slobodni tjednik“, ki ga je hrvaška vlada prepovedala zaradi objave telefonskega pogovora med predsednikom Franjem Tuđmanom in poveljnikom obrambe Vuko-

varja Miletom Dedakovićem. V ministrstvu za informiranje pravijo, da je uradni pogovor vojaška skrivnost, objavljeni posnetek pa da je vseboval občutljive vojaške podatke.

HW obtožuje hrvaško vlado, da z zastraževanjem in gospodarskim pritiskom poskuša utišati kritične in neodvisne publikacije. Opozarjajo na primer, ko so prepredčili privatizacijo „Slobodne Dalmacije“. Ministrstvo za informiranje odgovarja, da je sodišče zavrnilo odločitev pravosodnega ministrstva in uprave RH, in tako preprečilo spremembo lastništva v Slobodni Dalmaciji.

Mazaške akcije v Trstu

TRST (STA). – Skupina neofašistov, ki jo je vodil nosilec liste neofašistične stranke za bližnje parlamentarne volitve Roberto Menia je v petek popoldne prebarvala več dvojezičnih napisov v

nekaterih vaseh.

Fašisti so prebarvali slovenski del napisa. To je prvič, da so to storili podnevi in da so se za nameček pred prebarvanim napisom še fotografirali.

50-letnica pregnanstva koroških Slovencev

Pred petdesetimi leti – 14. in 15. aprila 1942 – so takratni nacistični oblastniki z nasilnim izgonom skoraj 200 slovenskih družin začeli uresničevati načrte za dokončno iztrebljenje slovenskega življa na Koroškem.

Ob 50. obletnici teh usodnih dogodkov pripravlja Zveza slovenskih izseljencev v sodelovanju z osrednjimi organizacijami koroških Slovencev

SPOMINSKO SLOVESNOST

ki bo v nedeljo, 12. aprila 1992 s pričetkom ob 14.30 uri v Domu glasbe v Celovcu. V besedi in pesmi se bomo spomnili najbolj tragičnega obdobja v zgodovini našega naroda.

V torek, 14. aprila ob 19. uri pa bo v farni cerkvi v Podgorjah (Maria Elend)

maša za umrle izseljence

Mašne obrede bo opravil celovski škof dr. Egon Kapelari ob somaševanju duhovnikov – članov izseljenskih družin.

Prisrčno vabljeni!